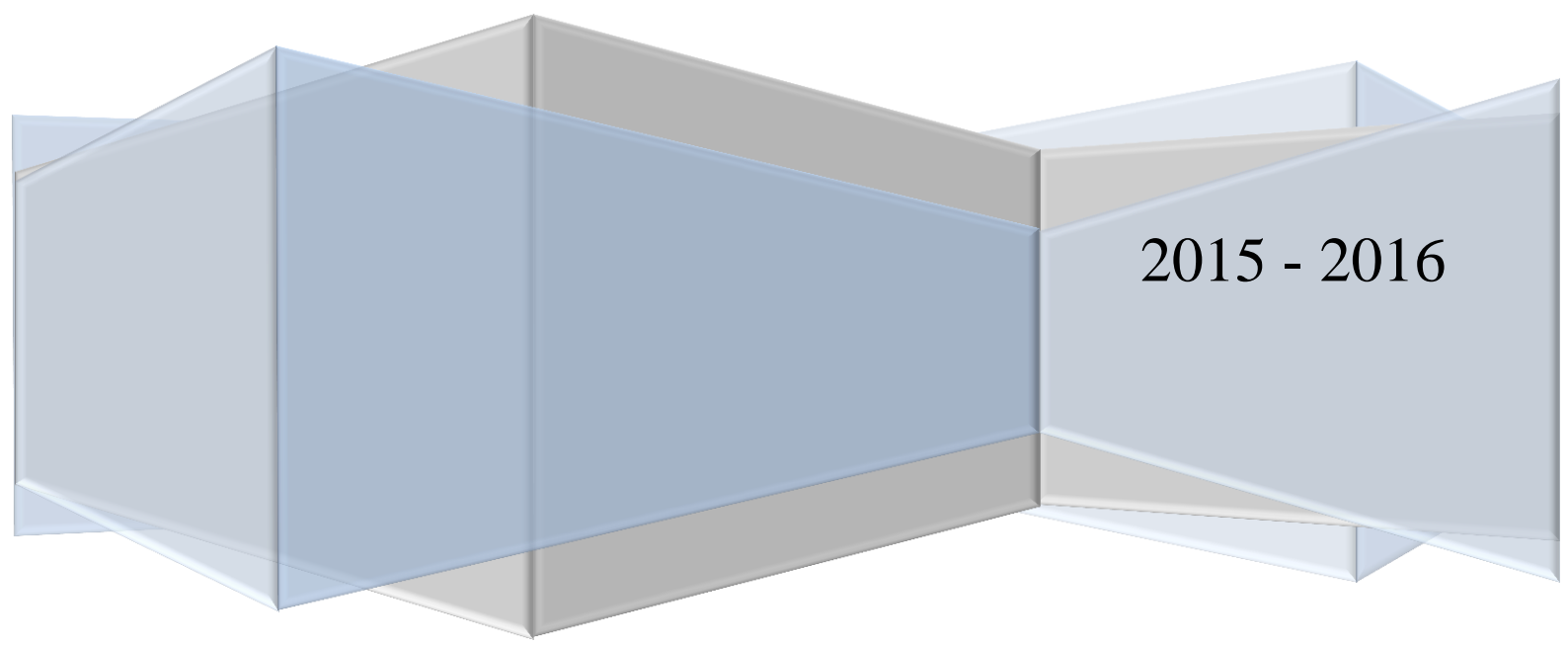

TREBALL DE RECERCA

Alguns estereotips del món

SARA BLANCO CORREA

2015 - 2016

AGRAÏMENTS

En primer lloc, vull agrair a Àngels, Tutora del meu treball de Recerca, tota la seva ajuda. Ha sigut un enorme suport per poder realitzar aquest treball, a més de donar-me energia per continuar amb la feina en cada moment. M'ha ajudat en tots els meus dubtes fent-me reflexionar perquè pogués trobar la solució jo sola i m'ha estat donant noves idees perquè el nostre treball sigues bo i no quedés en segon lloc.

En segon lloc, vull agrair a Almudena Gimenez de la Peña, professora en la universitat de Màlaga, per no posar cap impediment en ajudar-me contestant una entrevista. A més m'ha donat diversos consells que he valorat i portat a la practica, i gràcies a ella he pogut tenir més coneixements sobre el tema del meu treball.

En tercer lloc, a tots els nens i pares per contestar les meves enquestes.

En quart lloc, a la meva família i amigues que m'han ajudat a fer les enquestes i m'han donat ànims perquè continués amb el treball.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. OBJECTIUS.....	2
3. PART TEÓRICA	3
3.1 La formació dels estereotips i prejudicis	3
3.2 Els principals transmissors d'estereotips i prejudicis: mitjans de comunicació i pel·lícules	6
3.3 Recerca	18
4. PART PRÀCTICA.....	20
4.1 Enquestes.....	20
4.2 Entrevista a Almudena Giménez de la Peña.....	37
5. CONCLUSIONS.....	41
6. ABSTRACT.....	41
7. GLOSSARI.....	42
8. BIBLIOGRAFIA.....	44

1. INTRODUCCIÓ

Un dels meus objectius és posar de manifest el paper dels estereotips i els prejudicis en la nostra percepció de les diferents diversitats presents a la societat.

En definitiva, no es tracta de sensibilitzar la població autòctona sobre els prejudicis contra la gent d'altres zones, sinó d'anar molt més enllà i meditar sobre les propis temors contra qualsevol altra agrupació considerada diferent. D'altra banda, tampoc no podem obviar que la població immigrada pot tenir les seves pròpies percepcions sobre d'altres comunitats o contra la mateixa societat d'acollida. S'entén que dins de les aules hi ha diversitat i que aquesta no ha de ser vista com una contrarietat sinó al revés, com un mitjà que cal aprofitar.

A partir de les dades que ens arriben, relacionades amb la perspectiva que tenen els ciutadans amb els col·lectius d'altres països, vaig creure important fer aquest treball, per tal de desmuntar tots els estereotips i prejudicis segons la zona geogràfica, per tal d'evitar que es creï un rebuig entre la població de diferents països.

Treballaré amb aquests sis estereotips:

- 1- Italians seductors
- 2- Argentins xerraires
- 3- Espanyols festaires
- 4- Bascos bèsties
- 5- Andalusos mandrosos
- 6- Catalans garrepes

2. OBJECTIUS

El que vull aconseguir amb aquest treball és el següent:

- Saber què són els estereotips i els prejudicis.
- Reconèixer alguns dels més comuns.
- Meditar sobre com s'aprenen i es transmeten.
- Valorar el tractament que fan els mitjans de comunicació de la immigració.
- Reflexionar sobre com els mitjans de comunicació transmeten estereotips i prejudicis.
- Crear consciència sobre el discurs implícit de les notícies, sobre la seva parcialitat i despertar l'esperit crític sobre les que ens transmeten prejudicis premeditadament.
- Posar en evidència que les fotografies que acompanyen les notícies o que normalment es mostren són, en si mateixes, transmeten d'un imaginari empobrit i violent de la immigració.
- Esbrinar com són els mecanismes que ens porten a generalitzar i estereotipar els comportaments cap a costums, cultures o simplement punts de vista diferents dels nostres.
- Reflexionar sobre quins són els col·lectius sobre els quals recauen gran part dels més negatius.
- Estudiar els estereotips que tenim assumits culturalment.
- Reflexionar i posar en evidència que a determinats col·lectius se'ls atribueixen els trets més positius o, al contrari, els més negatius.
- Prendre coneixement de les conseqüències que poden tenir els prejudicis en les persones.
- Saber què és la discriminació i com s'exerceix.
- Discernir els efectes de la discriminació, tant per a les persones que són discriminades, com per a les que discriminen.
- Reflexionar sobre la força que tenen els prejudicis en les nostres decisions.
- L'exageració i la generalització com a base dels tòpics.
- Reconèixer altres maneres de discriminació més subtils.
- Conèixer la gran diversitat que ens envolta.
- Investigar sobre altres costums i valorar-los positivament.

- Reflexionar sobre el càrrec del cinema tant en la difusió com en la reflexió sobre els estereotips.

3. PART TEÓRICA

3.1 La formació dels estereotips i prejudicis

El primer que exposaré al meu treball és psicologia social per tal d'entendre la formació d'estereotips, prejudicis, etc. (Extret d'un bloc XTEC, DINDORI)

Actualment entenem al ser humà des de tres vessants principals:

Cognitiva: pensaments i raonaments lògics els quals deriva la faceta que ens diferencia dels altres animals; el llenguatge que ens permet la comunicació verbal.

Emocional: tots els pensaments estan plens d'emocions, els quals cal diferenciar dels sentiments. Diverses corrents de la psicologia de les emocions debaten encara avui dia entre què són primer, si els pensaments o les emocions.

Biològica: el cos que ens permet manifestar comportaments.

Es pot dir que cadascú pensa, sent i actua d'una forma particular, és a dir, la percepció de la realitat és subjectiva.

L'ésser humà realitza processos d'identificació des de que neix fins que forja la seva pròpia identitat com a individu. El nen quan neix pren els elements de referència més propers, que són els seus pares, per a incorporar-los i transformar-los en propis. En definitiva, aquests processos d'identificació es segueixen exercint al llarg de tota la vida, a través de l'entorn més proper als inicis vitals, i més endavant amb la identificació amb els grups. La cultura, la societat, o un grup, influeixen en les identitats de les persones que n'hi formen part.

Perspectiva psico-social de la identitat

Sentir, processar informació i interactuar són processos que fem constantment a la nostra vida quotidiana. És en aquestes interaccions socials, on els processos de categorització social apareixen.

“**La teoria de la Identitat Social de Tajfel**”, serveix per entendre gran part d’aquests processos d’identificació i desidentificació. Aquesta teoria engloba tres processos:

Comparació

Categorització Social

Identificació

Tots tres processos actuen conjuntament. Els tres fan referència a com percebem a les altres persones i a nosaltres mateixos, prenent com a base d’aquesta percepció la pertinença de les persones als grups.

Així doncs, podem afirmar que actuem i ens relacionem amb la gent per com les **percebem, representem i interpretem** en comptes de pel que són en essència realment.

Aquestes percepcions i representacions dels altres estan fortament modulades i afectades pel sentiment de pertinença dels individus a determinats grups. Per tant, la **categoria grupal** proporciona una identitat o posició social i, a la vegada funciona com a prisma de lectura i percepció de la realitat social que ens envolta.

En aquesta percepció de l’altre sempre hi ha implícit un procés de **comparació social**, establert a partir d’un criteri que actuarà de guia de la comparació. El tipus de comparació que farem, primer dependrà en gran part del procés de socialització, tot i que amb el temps hi podem intervenir i substituir uns aprenentatges per uns altres.

D’altra banda, la comparació social és fortament dependent del procés de **categorització social**, el qual fa referència “**al conjunt de processos psicològics que porten a ordenar l’entorn en termes de categories: grups de pertinença, d’objectes i d’esdeveniments, en tant que són considerats equivalents per a l’acció, les intencions o les actituds d’un individu**”.

Els efectes d’aquest procés de categorització social són l’accentuació il·lusòria de semblança entre les persones d’una mateixa categoria o la creació exagerada de diferències entre persones de categories diferents.

La categorització té valor instrumental, ja que ens ajuda a organitzar tota aquella realitat que percebem pels sentits, però cal tenir en compte el seu valor ideològic, és a dir, la capacitat d'agrupar a persones sota paràmetres de pensament dominants o minoritaris. Per una banda això comporta un cert control social i uniformitat, i per una altra permet a la gent que s'identifica amb un grup, el sentiment de pertinença i la identitat social.

Depenent del punt de comparació la valoració de nosaltres mateixos variarà. Normalment escollim de comparar-nos amb aquelles categories que ens permetin sortir afavorits de la comparació, i diferenciar-nos en termes d'identitat social, buscant el que Tajfel anomena una **distintivitat social positiva**.

A causa d'utilitzar aquest procés de comparació social estem establint diferenciacions del tipus **nosaltres versus ells**. La conseqüència d'aquesta divisió és l'**etnocentrisme**, és a dir, el sentir menyspreu, discriminació i, de vegades, agressió vers el grup contrari i el favoritisme vers el propi grup. Per tant, les categories socials tenen com a funció legitimar la dominació i obstaculitzar la solidaritat entre posicions socials diferents.

Bronferbrenner parla de l'**efecte mirall**, el qual es dona quan dos grups contraposats tendeixen a percebre's amb les mateixes característiques, encara que invertides: descobreixen en l'altre grup característiques negatives, que curiosament són les mateixes que veuen en el seu grup, amb la diferència que, en el propi grup són positives. Tanmateix, el prejudici favorable cap al propi grup ve mediatitzat per un procés de valoració social d'aquest.

Prejudicis i discriminació

En siguem conscients o no, en la nostra vida quotidiana interpretem les interaccions i situacions utilitzant categories socials. Aquestes fan que ens avancem i que es puguin preveure les accions dels altres i, a la vegada, adaptar-nos-hi, tot i que aquest procés és independent moltes vegades dels actes que l'altre porta a terme de manera efectiva.

Tanmateix, hi ha categories socials que són més utilitzades i més visibles a nivell social que d'altres. Sobretot les que fan referència a grups minoritaris o sense poder: negre, musulmà, etcètera; a diferència de blanc, cristià.

L'acció d'estereotipar constitueix un procés de percepció, significació i representació dels demés i de la realitat que compleix la funció de mantenir els valors socials dominants.

En definitiva, l'existència d'estereotips és la conseqüència directa dels processos de categorització social, al mateix temps que els prejudicis apareixen com la conseqüència d'aquesta percepció estereotipada de la realitat. Per tant, els tres processos estan lligats estretament.

D'altra banda, la percepció que fem de les persones mitjà de l'estereotip funciona de tal forma que hi ha una forta tendència a mantenir-les. El fet d'utilitzar l'estereotip com a referent d'interpretació fa que ens fixem només en les accions de la persona que s'assemblin al nostre estereotip i a desestimar les informacions que no s'assemblen a ell. Els estereotips són persistents, a causa d'aquest procés d'anàlisi selectiu, per tant, són ben difícils de canviar, tot i que tinguem davant nostre informacions objectives i contradictòries que podrien desfer-los.

En conclusió, el prejudici i l'estereotip són filtres mentals que ens ajuden a reconèixer la realitat i a funcionar dins d'ella, però si no els fem conscients i flexibles podem caure en el "tancament de mires", i no donar oportunitats a persones que no coneixem i les classifiquem en qualsevol categoria amb connotacions negatives.

3.2 Els principals transmissors d'estereotips i prejudicis: mitjans de comunicació i pel·lícules

Els mitjans de comunicació són difusors d'estereotips i prejudicis. Per desgracia, els prejudicis no són fàcils de desmuntar. Normalment ens hi fixem molt més en aquelles notícies que els reafirmen i que, a més, acostumen a ser les més vistoses (amb titulars i fotografies impactants). Per tant, cal tenir una actitud crítica davant d'aquestes notícies més sensacionalistes i prejudicioses i més curiositat davant d'altres amb visions diferents.

A continuació, comentaré alguns articles, que he extret de diverses hemeroteques, per tal de demostrar-ho. Però primer, veig necessari posar unes recomanacions sobre el

tractament informatiu de la immigració i així, veure si els diferents diaris segueixen les recomanacions del CAC.

- ✓ Resulta imprescindible, en el tractament informatiu de la immigració, comptar amb les persones immigrades com a font informativa. Per tant, cal contrastar, relativitzar i diversificar les fonts d'informació.
- ✓ La intimitat i la privadesa són drets universals que han d'aplicar-se amb independència del país d'origen o la condició de les persones que s'hi veuen involucrades. No s'haurien d'emetre plans curts de persones ferides o mortes, encara que es tracti d'esdeveniments allunyats de l'àmbit de referència dels mitjans.
- ✓ És necessari evitar l'ús d'un llenguatge discriminador o que incorpori prejudicis genèrics en el tractament informatiu de la immigració. No pot incorporar-se com a rutina l'ús de termes o expressions com ara il·legal, indocumentat/ada o sense papers per definir o qualificar persones en una situació administrativa no regularitzada.
- ✓ Convé cuidar, de manera molt especial, la terminologia emprada en els titulars i en els fragments de reclam de les notícies, ja que sovint la brevetat pot implicar falta de precisió o foment d'estereotips.
- ✓ L'emfatització de les referències a qüestions com ara l'origen o el color de la pell dels/de les protagonistes d'algunes notícies sovint no afegeix informació rellevant al relat, no és estrictament necessària per a la comprensió del fet i, en canvi, actua com a reforç de prejudicis.
- ✓ De manera semblant, i sense haver de renunciar sistemàticament a les denominacions col·lectives, no és admissible la identificació d'una minoria ètnica o d'un col·lectiu concret de persones immigrades amb una determinada activitat il·legal, que pot acabar sent considerada per l'audiència gairebé com un atribut o una característica del grup en qüestió.
- ✓ Els estereotips que actualment hi ha sobre les persones immigrades s'han establert després de l'abusiva i sistemàtica reducció de les referències a països, regions o

continents en informacions marcades per la guerra o la misèria, il·lustrant-les amb imatges que prescindeixen de qualsevol al·lusió a aspectes de la vida quotidiana no determinats per la fatalitat, el conflicte, la fam, la pobresa extrema o la catàstrofe. Per aquesta via s'ha propagat un únic model de vida i de progrés de caràcter eurocèntric. Aquest tipus de reduccions han de ser combatudes, i cal proporcionar una visió més completa, complexa, oberta i plural de les societats no occidentals.

- ✓ És necessari evitar també incórrer en actituds paternalistes que acabin distorsionant la realitat i encobrint, paradoxalment, posicions etnocèntriques.
- ✓ És necessari introduir en els discursos informatius elements de reflexió que permetin contemplar la immigració com un fenomen comú de desplaçament de població, i no com una amenaça. O bé que permetin exercicis tan elementals com el de plantejar que la condició de persona immigrada és, per definició, transitòria i que si generalment es perllonga és per la precarietat dels mecanismes polítics, socials i culturals d'incorporació.
- ✓ Cal evitar l'associació automàtica, explícita o implícita, entre els fluxos migratoris i la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència, sense contextualitzar-los o sense analitzar-ne les causes profundes. Convé potenciar les informacions positives que involucrin la població immigrada sense menystenir la veritat o que puguin suggerir la construcció d'una realitat emmascarada. Les autoritats, els mitjans de comunicació i els/les professionals tenen el deure de no ocultar la veritat i de servir el dret a la informació, però també comparteixen la responsabilitat social de promoure la convivència en un context de llibertat, pluralitat i civisme.

Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). Barcelona, juny de 2002.

Londres: MANIFESTACION CONTRA LA INMIGRACION

Un numeroso grupo portando pancartas alusivas se manifestó ayer por las calles londinenses contra la creciente ola de inmigración en Gran Bretaña y, especialmente, contra la entrada en el país de los asiáticos expulsados recientemente de Uganda

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1990/07/01/pagina-35/33610321/pdf.html?search=inmigraci%C3%B3n>

Un estudio encargado por Andorra propone dar más nacionalidades y limitar la inmigración

En un estudio realizado por el profesor Georges Tapinos, por encargo del Gobierno andorrano, se indica que si la inmigración sigue al ritmo actual en el Principado, dentro de un siglo los andorranos serán una minoría en su propio país. El profesor plantea como solución reformas especialmente relativas a la concesión de nacionalidad.

Andorra. (De nuestro corresponsal.) - El profesor del Instituto de Estudios Políticos de París, Georges Tapinos, afirma que si la inmigración que se registra en la actualidad en el Principat d'Andorra continúa al ritmo actual, en el año 2096 los andorranos serán solamente el 3,2 por ciento de la población de este país pirenaico.

El análisis de Georges Tapinos se recoge en un amplísimo estudio, que bajo el título "Informe sobre la inmigración en Andorra. Diagnóstico y perspectivas", fue encargado por el Gobierno andorrano hace cerca de un año.

El diagnóstico del profesor Tapinos apunta igualmente que si el Principado decidiese cerrar las fronteras a la inmigración de una forma radical, en el año 2025 su población se reduciría a 15.462 habitantes (actualmente, de los 49.500 habitantes, sólo 13.500 poseen pasaporte andorrano).

Para Georges Tapinos, la solución pasaría principalmente por la reducción de la inmigración y la absorción de nuevos

Avances sociales

andorranos, variando la actual ley que concede la nacionalidad andorrana, basada en rígidas restricciones. En el Principado de Andorra se concede solamente la nacionalidad a los hijos de

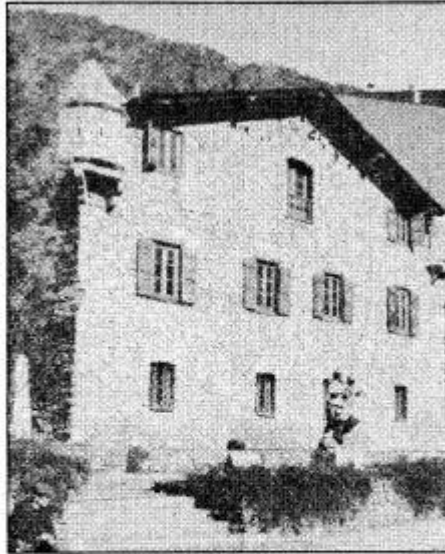
Los derechos de las personas no han avanzado últimamente

El Principat necesita realizar modificaciones institucionales

Casa de la Vall, sede del Gobierno del Principado de Andorra

padres andorranos, o por matrimonio, negándola a los que nacen en el país. Tampoco se considera la nacionalidad por residencia.

El eminente profesor francés reconoce que, en 30 años, la sociedad andorrana ha conocido una transformación profunda, que se ha traducido en un enriquecimiento económico excepcional y un cambio sin precedentes en su estructura económica y demográfica. "La inmigración, consecuencia de la situación económica, ha transformado la composición étnica, tanto que los andorranos no representan más que una minoría de la po-

blación." El profesor Tapinos reconoce que este cambio incluye avances sociales importantes, pero se lamenta de que la evolución de los derechos de la persona sea menor.

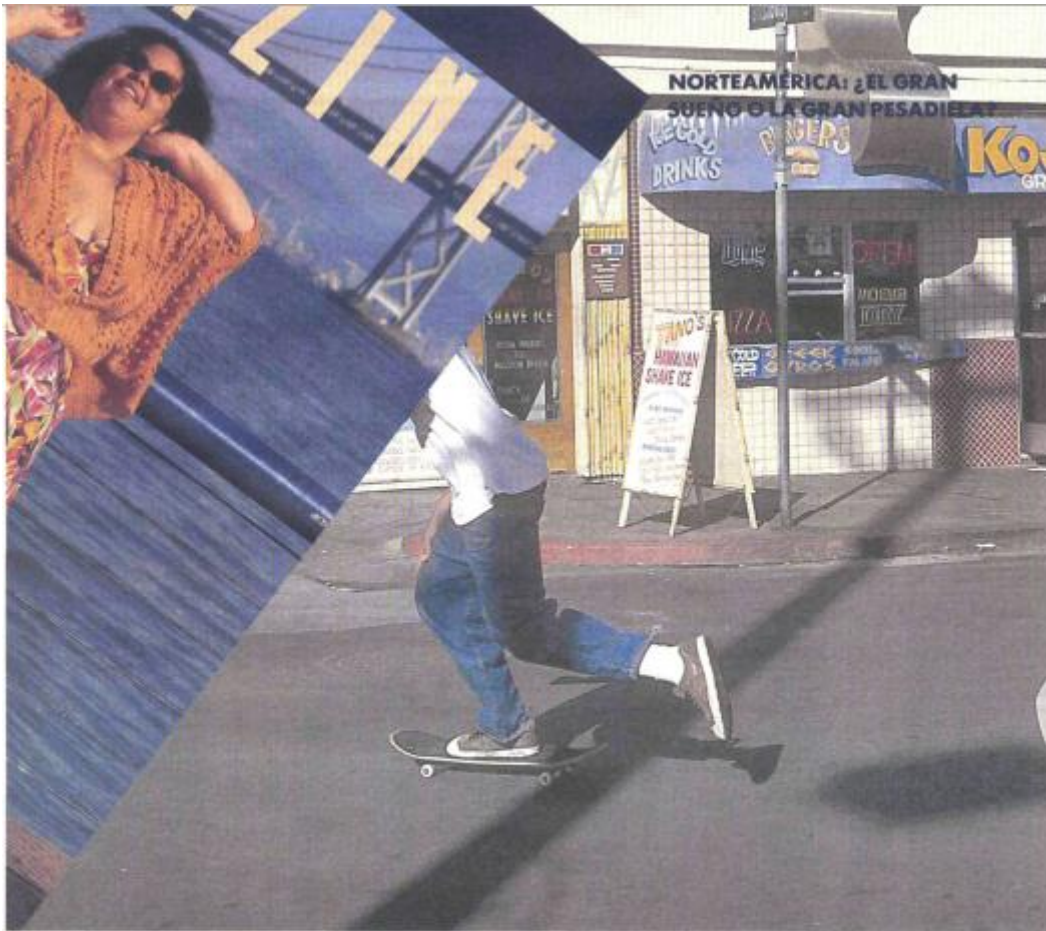
Al profesor Tapinos no se le escapa en sus apreciaciones que la situación actual de los residentes extranjeros en Andorra -concretamente de los españoles- puede ser instrumentalizada por España en negociaciones futuras entre Andorra y la CEE: "La situación actual es de hecho inestable... Se debe elegir una política migratoria que en sus objetivos forme parte del enriquecimiento económico y del

mantenimiento de su personalidad cultural".

La solución para este experto en estudios políticos pasa por modificaciones institucionales y por una diversificación económica. Es necesario mejorar los actuales sistemas de adquisición de la nacionalidad andorrana y, sobre todo, la naturalización de los inmigrantes tras una estancia en el país que él estima en diez años. El informe del profesor recoge igualmente un estado comparativo de Andorra con los microestados europeos en materia de inmigración.

GUALBERTO OSORIO

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1990/07/01/pagina-28/33040854/pdf.html?search=inmigraci%C3%B3n>

Quando el sueño de igualdad se ha convertido en un problema de inmigración, el de libertad en un problema de armas, el de triunfo en stress y el de la jubilación en negocio, entonces el sueño se ha convertido en pesadilla. En el Magazine del domingo le explicaremos cómo la primera sociedad multicultural del mundo está despertando del sueño americano para enfrentarse a la más cruda realidad.

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1994/03/19/pagina-58/34400207/pdf.html?search=inmigraci%C3%B3n>

Los sindicatos creen que el anuncio del Gobierno podría beneficiar a más de medio millón de inmigrantes

La actual legislación impide a los irregulares que ya están en España conseguir un permiso de residencia

La mayoría de peticiones son de extranjeros que ya viven aquí, pero que fingen solicitar los permisos desde fuera

Solo un año después de dos grandes regularizaciones hay en España más de un millón de inmigrantes en situación irregular

Muchos inmigrantes han acudido esta semana a los oficinas de Extranjería con los legajos, uno de Madrid para informar sobre el estado de la solicitud de Estado de Inmigración sobre la posible regularización de todos aquellos inmigrantes en situación irregular que quedan desahuciados que viven y trabajan en España

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1994/03/19/pagina-2/33673727/pdf.html?search=inmigraci%C3%B3n>

El frente chicano de Obama

Los demócratas critican el recurso del Gobierno contra la ley de Arizona

Solidaridad desde California. Manifestantes contrarios a la nueva ley de inmigración de Arizona desplegaron el pasado martes una pancarta antes del partido de exhibición de las estrellas de la liga de béisbol en Anaheim, California

FRANCISCO PEIRÓN
Nueva York. Corresponsal

Arizona se consolida como el próximo obstáculo de la Administración Obama. La juez Susan Bolton, que la semana pasada inició las audiencias contra la polémica ley de inmigración, escuchará el próximo jueves los argumentos del Gobierno federal contra esta normativa y la petición de que se suspenda su aplicación.

De la decisión que adopte esta magistrada federal en el tribunal de Phoenix, que deberá pronunciarse antes del 29 de julio -fe-

cha en la que está prevista la entrada en vigor de la normativa-, depende que una nueva tormenta caiga sobre el presidente.

Muestras que desde el agravio colectivo hispano -la minoría más importante y emergente en Estados Unidos- se aplaude la iniciativa de la Casa Blanca, dentro de las flujos demócratas han surgido la preocupación y las críticas soterradas por la iniciativa judicial impulsada por el equipo presidencial. No es muy habitual que Washington actúe contra las leyes de uno de los estados. Las encuestas indican que el 60% de

LA AUDIENCIA

La juez de Phoenix escuchará este jueves la petición federal de parar la aplicación

LA DECISIÓN

El dictamen judicial supone otra amenaza de tormenta para la Casa Blanca

los estadounidenses se muestra partidario de una regulación restrictiva de la inmigración como la impulsada desde el escenario fronterizo. Y más en una época todavía de crisis -el paro se mantiene muy alto y si algún sentido tiene la inmigración es alistar mano de obra (barata)- y en la que en México, justo al otro lado de la valla, las exhibiciones de violencia son moneda corriente.

Así, este no parece el momento ideal para llevar la contraria a las encuestas, pese a su volatilidad. Es año de elecciones parciales y muchos de los representantes se

Cifras

POBLACIÓN AFECTADA

30%
de la población del estado de Arizona está potencialmente afectada por la nueva ley de inmigración

PARTIDARIOS DE LA LEY

60%
de los estadounidenses, según las encuestas, apoya esta ley o una ley de inmigración más fuerte que la actual

GUARDIA NACIONAL

1.200
agentes más ha destinado Obama a la zona fronteriza

juegan dentro de poco más de tres meses el futuro de su acuerdo en la noria del poder. La cuestión de la inmigración se ha convertido en un problema casi perenne en el país más rico del mundo, con constantes promesas para encetar su renovación, aunque siempre incumplidas en aras de no herir sensibilidades. Uno de los compromisos de Obama al iniciar su mandato fue precisamente que se pondría manos a la obra. El presidente, sin embargo, estaba pasando de puntillas, en su actitud no había ni un ápice de la energía con la que ha logrado sus dos grandes victorias, las reformas sanitaria y financiera. De puntillas, hasta que el asunto ha cubierto un protagonismo que ni un partido ni otro deseaba.

Su entrada en oblitación se produjo el pasado abril. Jan Brewer, hasta entonces una más que discreta gestora republicana y con pocas posibilidades de continuar

CONTINUA EN LA PÁGINA SIGUIENTE >>>

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/2015/10/23/pagina-3/82503157/pdf.html?search=inmigraci%C3%B3n>

Podem observar que cap d'aquestes segueix totes les normes del CAC. No afegeixen cap discurs dient que la immigració no és una amenaça. També hi ha una reducció de referències a països, regions o continents i hauria de proporcionar una visió més completa de les societats no occidentals. De la mateix manera, les imatges que acompanyen la notícia, haurien de fer al·lusions a la vida quotidiana no determinades per la fatalitat, el conflicte, la fam, la pobresa extrema o la catàstrofe. Tampoc es diversifiquen les fonts d'informació.

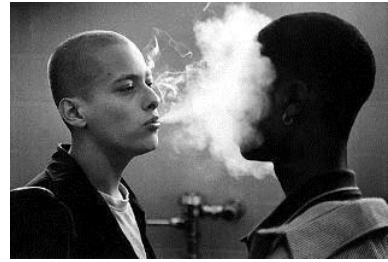
Cap d'aquestes notícies destaca la diversitat des d'un to positiu o de normalitat.

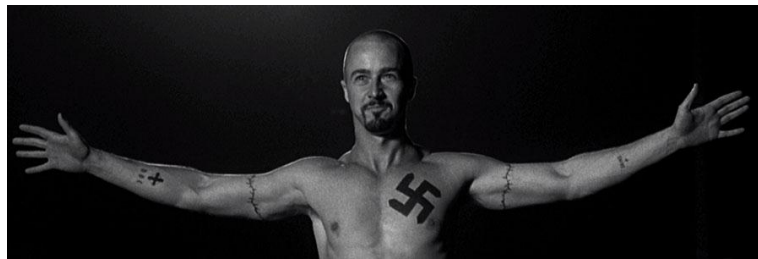
A continuació faré un llistat de pel·lícules que tracten sobre el racisme:

American history X (1998)

Derek Vinyard és una jove que pertany a un grup d'ideologia nazi i és empresonat per assassinar a dos joves afro-Americans al intentar robar el seu cotxe. A la presó es troba una sèrie de neonazis associats amb bandes d'altres races. A poc a poc s'adona que tot el que pensava i

totes les seves creences són falses i és traït per les bandes de la presó. Anys més tard, quan surt de la presó, descobreix que el seu germà petit, Danny està seguint els seus passos. Al adonar-se que pot córrer la mateixa sort, Derek intentarà no només modificar els errors del passat, sinó també allunyar al seu germà d'aquest món perillós.

Déu meu, però que hem fet? (2014)

Claude i Marie Verneuil, un matrimoni catòlic i molt conservador, tenen quatre filles, a las que han intentat inculcar els seus valors i principis. No obstant això, les nenes només han donat problemes: la major està casada amb un musulmà; la segona, amb un jueu i la tercera, amb un xinès. El matrimoni diposita

totes les seves esperances en la filla petita, esperant que, com a mínim, es casi per l'església. Finalment, aquesta quarta filla, es casa amb un negre, i els pares d'ell i els d'ella tenen varis conflictes.

12 anys de esclavitud (2013)

Aquesta pel·lícula està basada en l'autobiografia de Solomon Northup, un afroamericà nascut lliure a l'estat de Nova York que va ser segrestat en Washington D. C. el 1841 per ser venut com a esclau i treballar en les plantacions a Louisiana durant 12 anys fins el seu alliberament.

L'odi (El odio) (1995)

La pel·lícula comença amb una nit de disturbis, amb l'agitat i violent combatre de nit que tenen les forces de l'ordre contra els joves enfadats de la ciutat de Muguets, després de la pallissa que

Abdel Ichah, de només 16 anys, ha rebut en una comissaria i que li ha causat ferides que li han provocat un greu estat de coma. Explica les 24 hores més importants de la vida de tres joves, el jueu Vinz, l'àrab Saïd i el negre Hubert, és el termini que Kassovitz dona per trobar una solució a tant l'odi, i per això utilitza metafòricament l'arma que un policia ha perdut durant el combat de nit i ha caigut en mans del confiat Vinz, que passa el dia dient que amb ella assassinarà un oficial de policia si el jove Ichah mor.

Diamants de sang (2006)

aquesta historia tracta sobre el tràfic il·legal de diamants. El 1999, Sierra Leone viu una terrible guerra civil. Un contrabandista està especialitzat en la venda de pedres precioses, i els seus beneficis són utilitzats per finançar tant els rebels com el govern. Coneix un pescador natiu, que va enterrar un diamant enorme quan treballava com a esclau per als rebels.

La vida es bella (1997)

Al 1939, a punt d'esclatar la Segona Guerra Mundial, l'extravagant Guido arriba a Arezzo (Tuscan) amb la intenció d'obrir una llibreria. Allà coneix a Dora i, encara que es estava casada amb el feixista Ferruccio, va acabar casant-se amb Guido i tenen un fill. Amb l'esclat de la guerra, els tres són internats en un camp de concentració, on Guido farà l'impossible per fer

creure el seu fill que la terrible situació que estan patint és només un joc.

Vuit cognoms bascos (2014)

Rafa és un jove andalús que no ha hagut de marxar de la seva nativa Sevilla mai. Tot canvia quan coneix a una dona que es resisteix als seus encants:

Amaia, una noia basca. Decidit a conquerir-la, es trasllada a un poble del País Basc, on es fa passar per basc per conquerir també al seu pare.

Com podem veure, totes aquestes pel·lícules són perfectes transmissores d'estereotips i per tant, de prejudicis. En la pel·lícula de “vuit cognoms bascos” o “Deu meu, però que hem fet?” Podem veure claríssimament molts estereotips d'altres cultures, religions o zones d'un mateix país, i els prejudicis conseqüents. A causa d'això, els espectadors poden creure's tots aquests estereotips que les pel·lícules difonen. Per això haurien de fer-se pel·lícules com las que mostraré a continuació.

Llistat de pel·lícules que trenquen els estereotips:

Vull ser com Beckham (2002)

Els pares de Jess volen que sigui una noia Índia convencional, però ella només vol jugar a futbol com l'estrella de futbol, David Beckham. Un dia, Jules, una noia de la seva edat, la convida a formar part del equip de futbol local femení. Els seus pares no entenen per què jugar a futbol li agrada més que estudiar dret i aprendre com cuinar, per què no intenta semblar-se a sa germana gran Pinky, que està compromesa amb l'home adequat.

Les dones de veritat tenen corbes (2002)

Ana, una adolescent Mexicana, està a punt de convertir-se en una dona. Resideix a la comunitat Hispànica de l'est de Los Angeles, i a acabat l'Institut. El seu mestre l'anima a que demani una beca per estudiar a la Universitat de Columbia. Però els seus pares, molt tradicionals, creuen que no és temps per estudiar, sinó per ajudar la seva família. Dividida entre les ambicions personals i la seva tradició cultural, accés a treballar amb la seva mare a la fàbrica tèxtil de la sa germana, al centre de Los Angeles. Però finalment, s'enfrontarà a sa mare i s'anirà a estudiar a la universitat.

Shrek (2001)

Shrek era un ogre al Lord Faquard, va manar rescatar a la princesa Fiona per poder casar-se amb ella i aconseguir regnar. Shrek va amb el seu amic burro i descobreixen que Fiona no era una princesa normal, era víctima d'un conjur i per les

nits es transformava en ogre i només es desfaria el conjur amb un petó d'amor. Shrek va enamorar-se de Fiona i havia d'impedir la seva boda amb Lord Faquard.

Frozen (2013)

Anna i Elsa són dues germanes i són princeses. Elsa té un poder que no sap controlar, i es que amb les seves mans pot fer gel, per això, creix sense sortir de la seva habitació. Quan moren els seus pares ella ha de ser coronada i li fa por no saber controlar el seu poder en aquell moment. Per desgracia no el pot controlar i congela tot el regne, per això decideix marxar a viure a les muntanyes. La seva germana necessita trobar-la i marxa amb Kristoff, un home de las muntayes, per fer-ho.

La pel·lícula de Shrek trenca amb els canons de bellesa i a més, Fiona es fidel als seus desitjos i no a les obligacions socials. La pel·lícula de Frozen, tot i semblar la típica pel·lícula Disney, ha superat el test de Bedchel, que es proposa analitzar la desigualtat de gènere en les pel·lícules a partir de la superació de tres condicions: a la pel·lícula ha d'haver-hi dos o més dones, han de parlar entre elles, i d'alguna cosa que no siguin homes.

Aquestes pel·lícules trenquen amb els estereotips sexuals bàsicament.

3.3 Recerca

Com ja he dit abans, hi ha estereotips que tenim assolits culturalment, categories socials que són més visibles a nivell social que d'altres. Sobretot les que fan referència a grups minoritaris o sense poder, tot i això, tot espanyol sap que els catalans són garrepes, els andalusos mandrosos, els bascos són bèsties, els madrilenys són xulos, etcètera. Igual que els italians són coneguts per ser seductors, els argentins xerraires, els xinesos intel·ligents o els musulmans masclistes.

Entre tots els estereotips, trobem que a determinats col·lectius se'ls atribueixen els trets més positius o, al contrari, els més negatius. La gent creu que els islamistes són assassins, els musulmans són masclistes, però a aquestes persones segur que no els fa gracia que els tinguin per assassins, tot i que els xinesos segurament estiguin contents de que tothom pensi que són els més llestos del món.

Els prejudicis comporten a la discriminació, és a dir, a la distinció, exclusió, restricció o preferència basada en motius varis (sexe, raça, religió, condició social...) el propòsit de la qual o resultat sigui anular o disminuir el reconeixement, preferència o exercici, en les mateixes condicions, dels drets humans i llibertats fonamentals en la política, l'economia, la societat, la cultura o qualsevol altra esfera de la vida pública.

La discriminació podem trobar-la en xarxes socials, a les escoles, treballs, i en qualsevol lloc, una persona pot discriminar verbal i físicament, per escrits o amb actes com gestos o mirades, que són més subtils. També la trobem quan actuem guiant-nos pels estereotips.

Hem de tenir clar que la discriminació i els prejudicis són negatius tant per a les persones discriminades com per les que discriminen i que afecten a les seves vides.

També cal dir que els prejudicis són un factor molt important a l'hora de prendre decisions. Moltes vegades la gent es guia pels estereotips i per tant, prejutja. Hi ha noies que mai voldrien fer-se novies d'un gitano, moro, etc. Altra gent que mai llogaria el seu pis a un noi amb arracades i tatuatges, pel seu color de pell, però fins i tot hi ha gent que mai contractaria a una dona pel simple motiu de ser-ho, en un treball que calgui utilitzar la força.

L'exageració i la generalització són la base dels tòpics, per això quan una persona coneix a una altra de un grup diferent, acaba classificant a tot el seu grup per com és aquesta persona. Per exemple, un de Murcia, coneix a un català, van a sopar i el català decideix pagar cadascun lo seu, el murcià ja pensa que és garrepa, i acaba dient que tots els catalans són garrepes.

Hauríem de conscienciar-nos, de que els moviments migratoris són una sort, ja que avui dia no fa falta viatjar per saber-ne coses d'un altre país, com la seva cultura, el menjar típic, etc. I ja que tenim aquesta sort, hauríem d'aprofitar-la, per exemple a la Índia, tothom porta una marca entre les celles com a símbol religiós, la de les dones se'n diu bindi i la dels homes tilaka. A la Xina, és cortès xuclar la sopa i fer el màxim de soroll possible. Els àrabs tenen prohibit tenir animals domèstics. Els nens catalans tenen la costum de picar al tió amb un pal perquè els hi porti regals.

Cal saber que la cultura és un conjunt de significats atribuïts a la realitat, de maneres de fer i d'expressar-se que canvien segons l'ambient, les experiències, les relacions i els interessos de cada persona, és a dir, no és una cosa homogènia dins d'un col·lectiu ni tampoc no és un fet sobre el qual els individus no tinguin capacitat de decisió.

Igualment, la insistència en les diferències culturals fa oblidar les coincidències culturals que ens assimilen. Totes aquestes cultures tenen coses bones tot i que a nosaltres ens sembli estrany, no hem de pensar que el que nosaltres fem és el correcte i rebutjar tot el demés, hem d'acceptar les coses que fan els demés i respectar-les, ja que pe ells tenen un sentit important. A més, no se per què ens disgustem amb les tradicions dels demés quan després agafem el Halloween, el pare Noel, i d'altres tradicions estrangeres i deixem de banda les nostres pròpies.

4. PART PRÀCTICA

4.1 Enquestes

Com ja he dit abans vaig a treballar amb aquest sis estereotips:

- 1- Italians seductors
- 2- Argentins xerraires
- 3- Espanyols festaires
- 4- Bascos bèsties
- 5- Andalusos mandrosos
- 6- Catalans garrepes

És important especificar que es tracta de conèixer en profunditat aquestes persones, ja que els trets als quals hem fet referència, en gran mesura, són aspectes de la personalitat que no podem jutjar sense conèixer bé la persona.

El que he fet ha sigut anar a les escoles per fer enquestes a 30 nens, i pel carrer per fer enquestes a gent adulta, també 30. En les enquestes feia cinc preguntes:

- 1- Que en saps dels catalans?
- 2- Coneixes l'estereotip que diu que són garrepes?
- 3- Quants catalans en coneixes?

- 4- Penses que aquest estereotip és cert?
- 5- Saps que en pensen els demés dels espanyols?

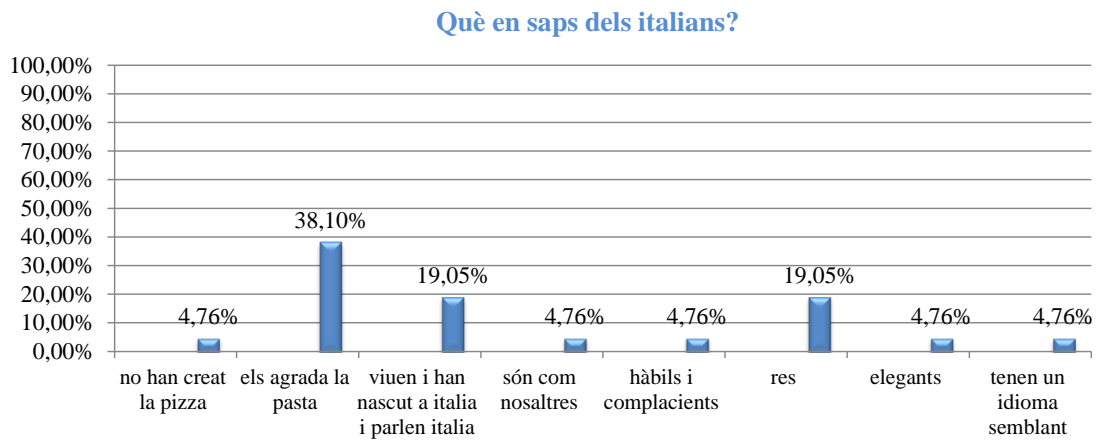
Començo amb una pregunta lliure, per no condicionar la seva resposta, i després ja pregunto per l'estereotip concret.

Aquests han sigut els resultats de les enquestes, representats en gràfiques:

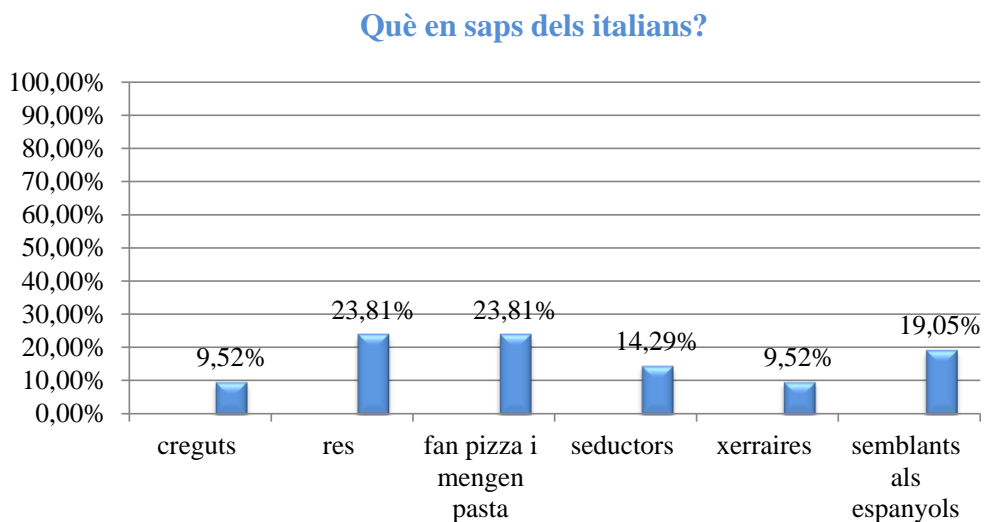
Gràfica 1. Els diferents estereotips dels italians

A. Que en saps dels italians?

- Nens

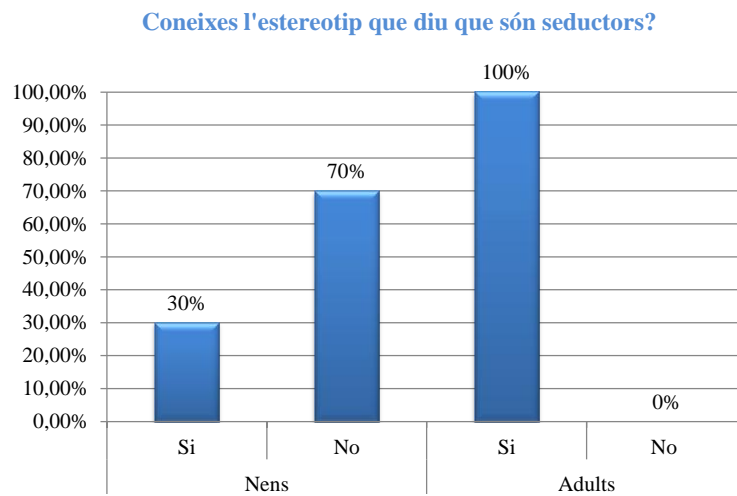

- Adults

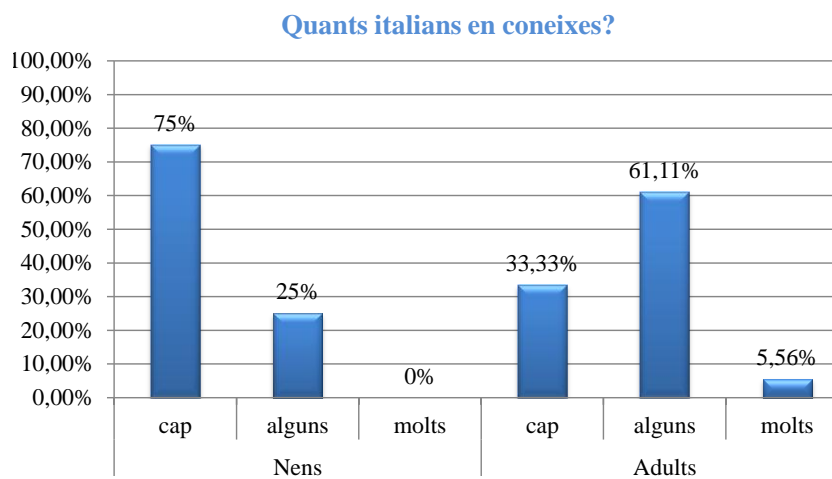

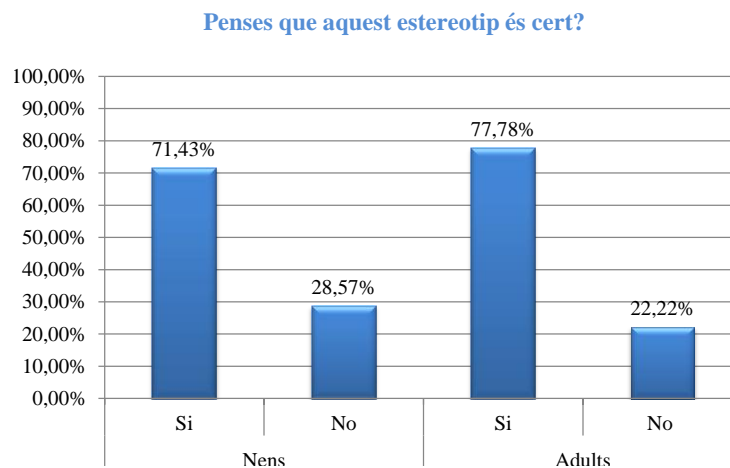
B. *Coneixes l'estereotip que diuen que són seductors?*

C. *Quants italians en coneixes?*

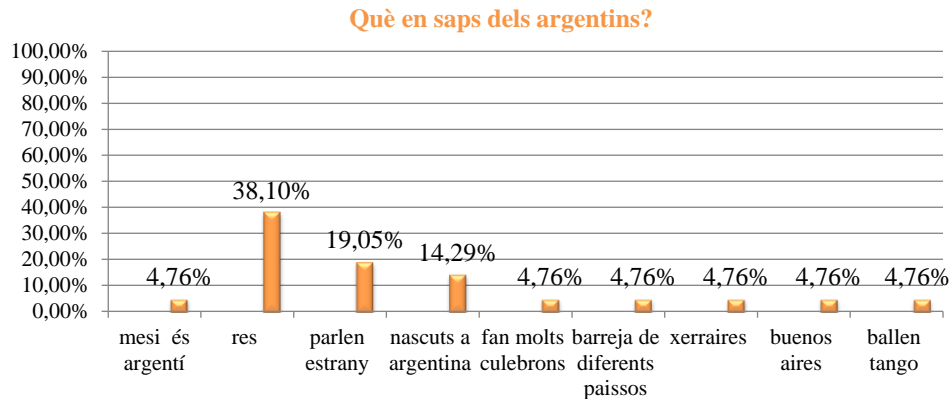
D. *Penses que aquest estereotip és cert?*

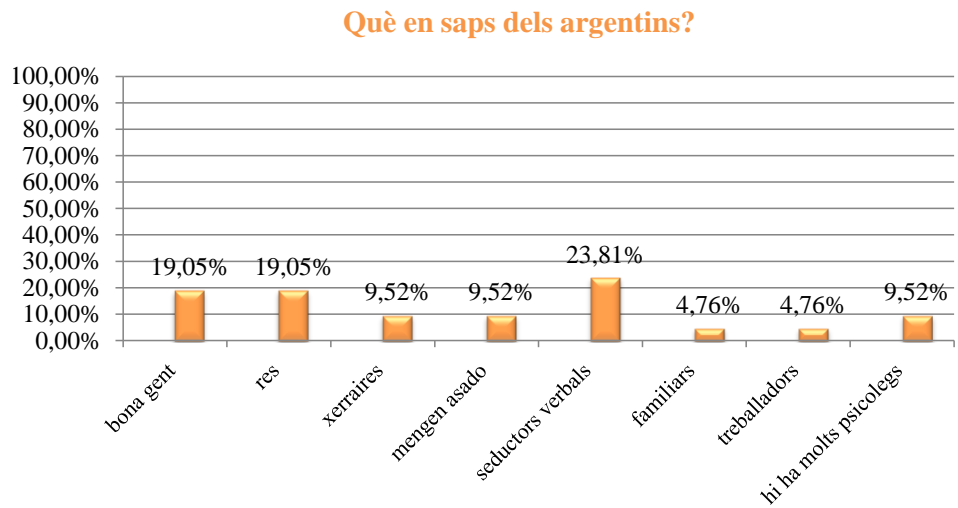
Gràfica 2. Els diferents estereotips dels argentins

A. Que en saps dels argentins?

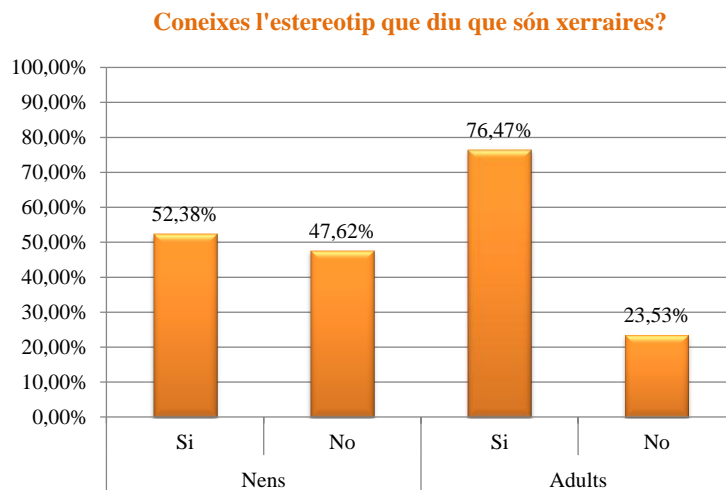
- Nens

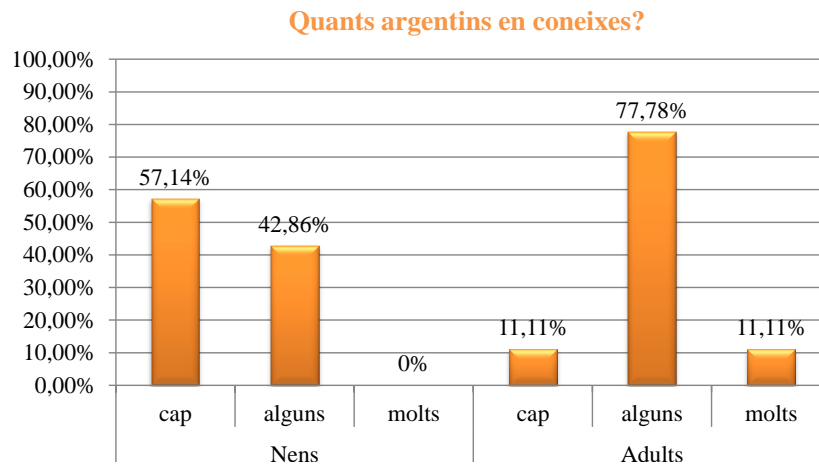
- Adults

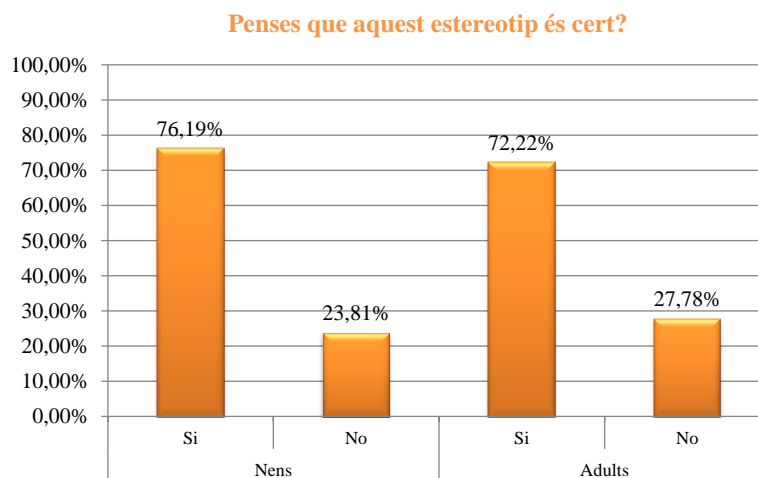
B. *Coneixes l'estereotip que diuen que són xerraires?*

C. *Quants argentins en coneixes?*

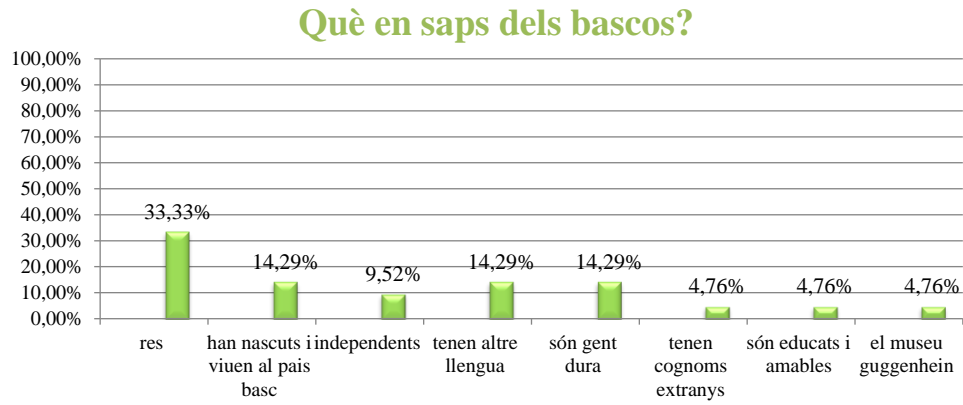
D. *Penses que aquest estereotip és cert?*

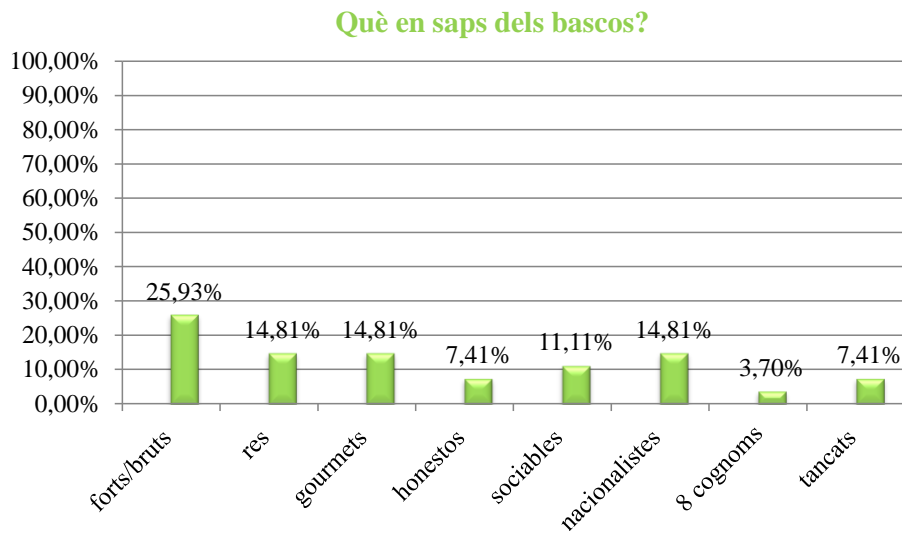
Gràfica 3. Els diferents estereotips dels bascos

A. Que en saps dels bascos?

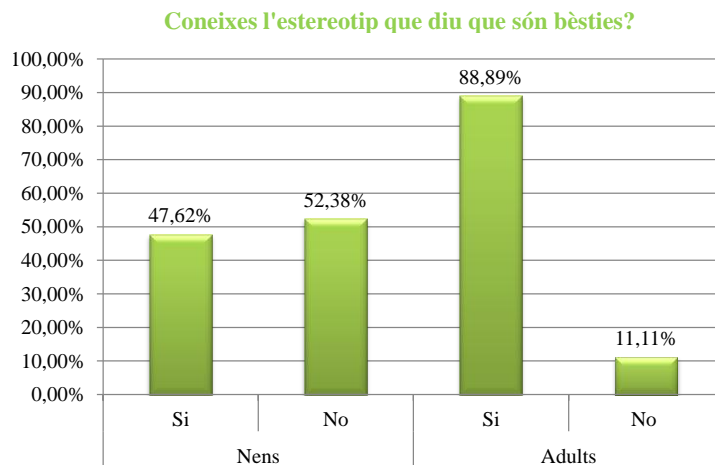
- Nens

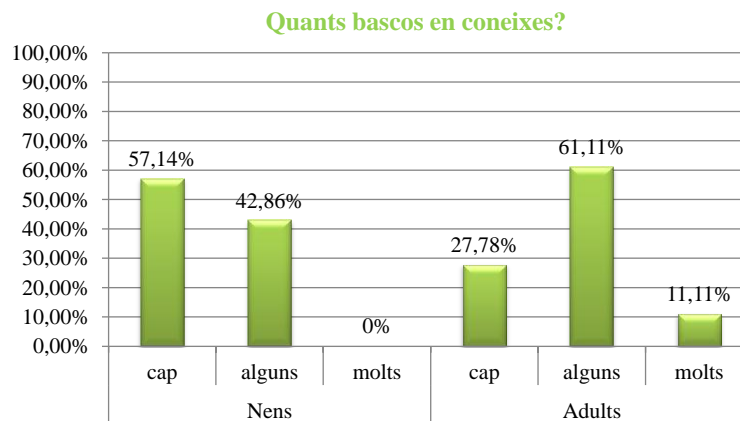
- Adults

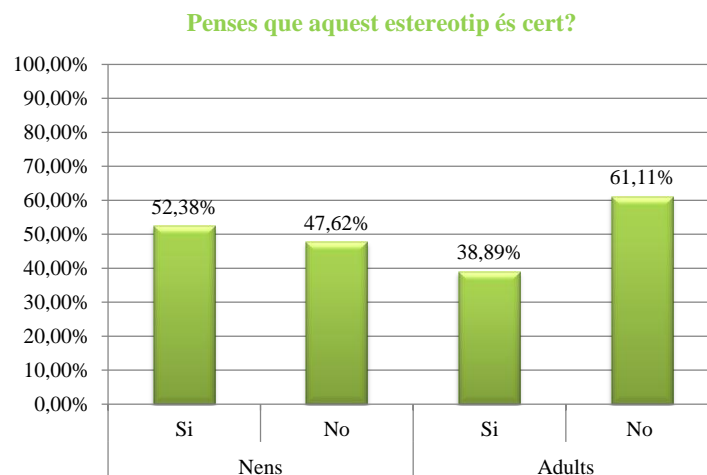
B. Coneixes l'estereotip que diuen que són bèsties?

C. Quants bascos en coneixes?

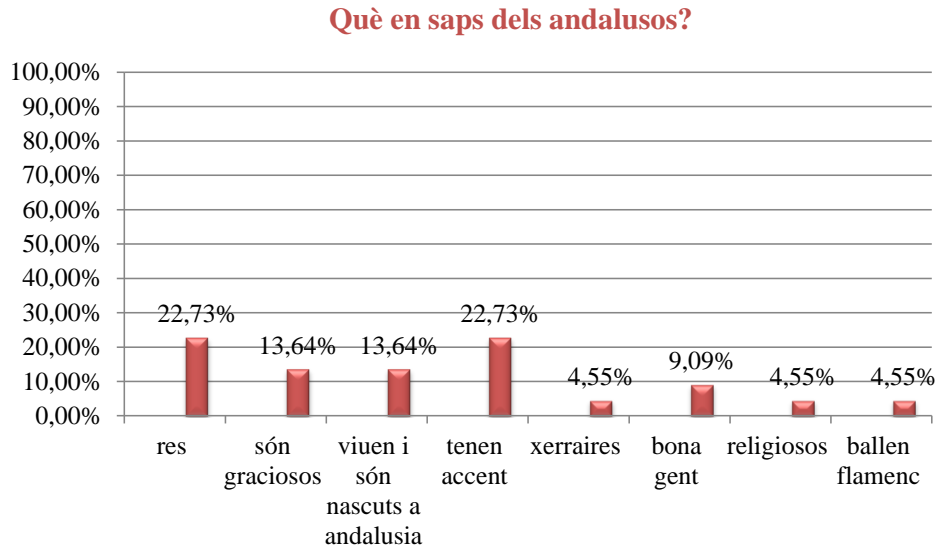
D. Penses que aquest estereotip és cert?

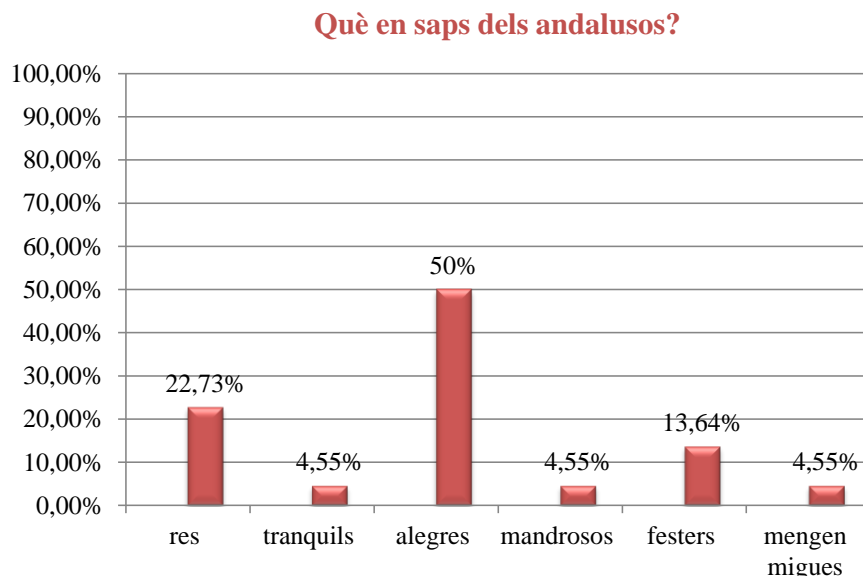
Gràfica 4. Els diferents estereotips dels andalusos

A. Que en saps dels andalusos?

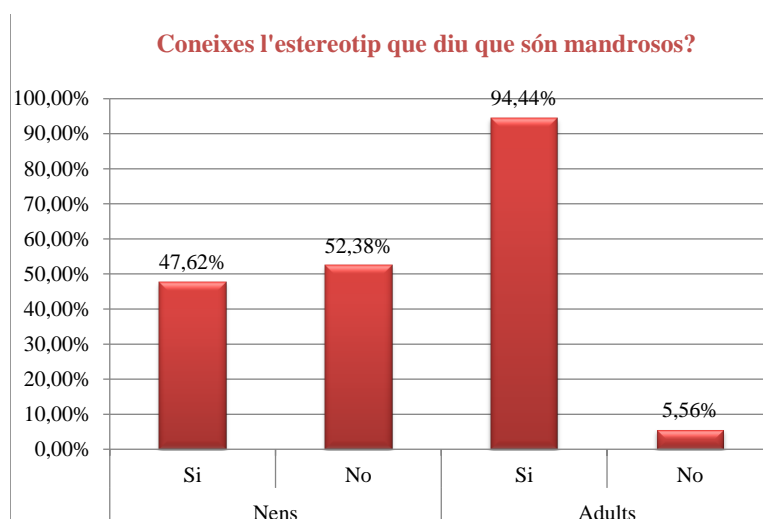
- Nens

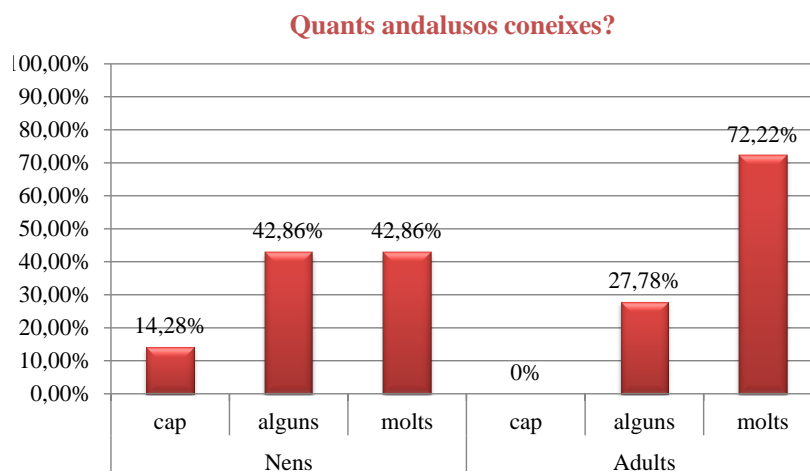
- Adults

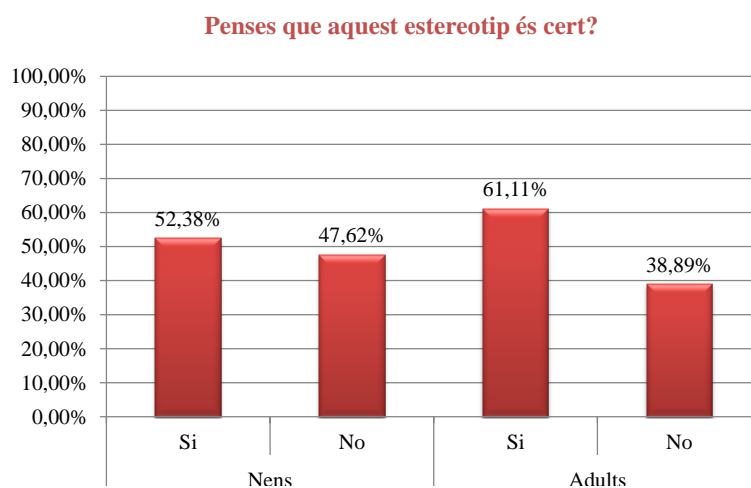
B. *Coneixes l'estereotip que diuen que són mandrosos?*

C. *Quants andalusos en coneixes?*

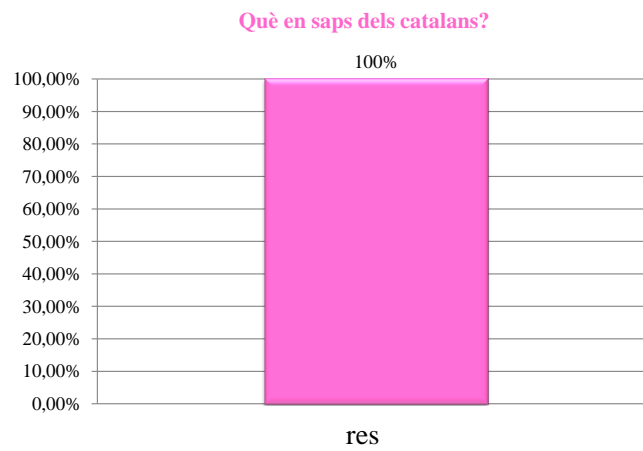
D. *Penses que aquest estereotip és cert?*

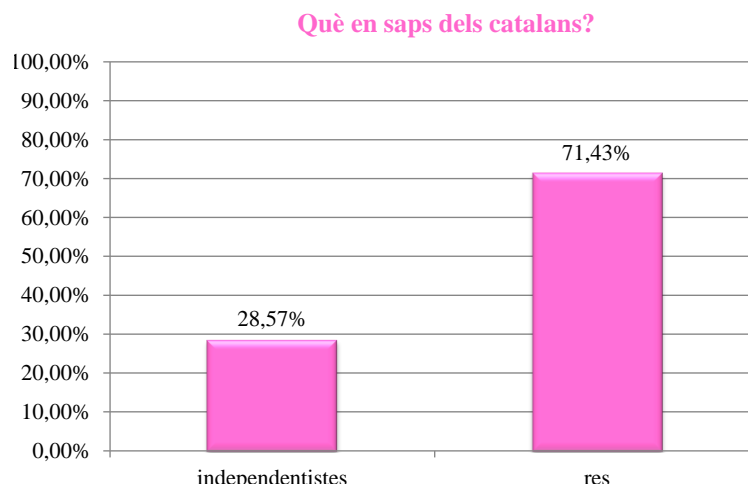
Gràfica 5. Els diferents estereotips dels catalans

A. Que en saps dels catalans?

- Nens

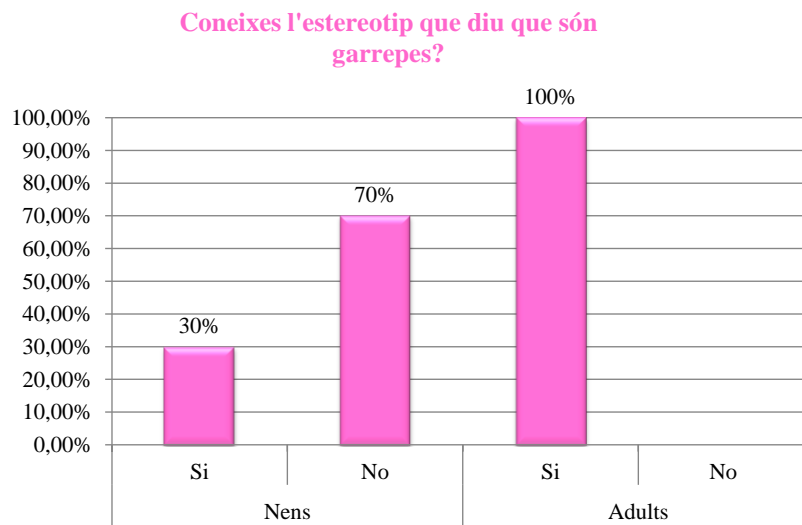

- Adults

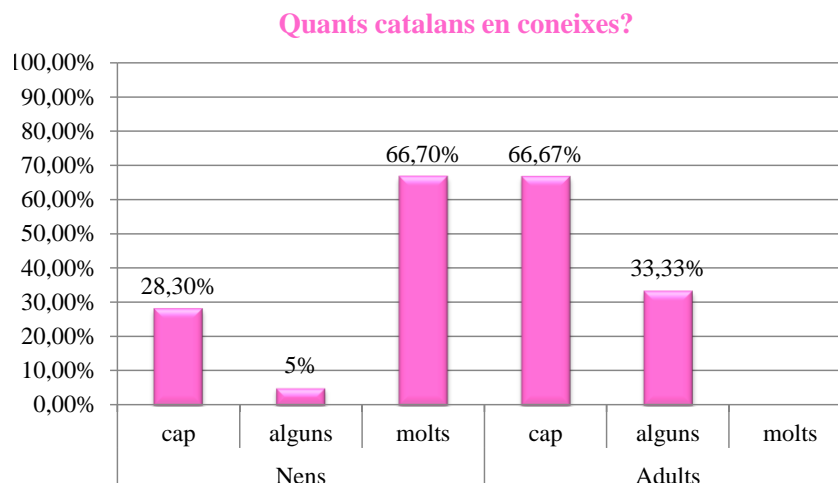

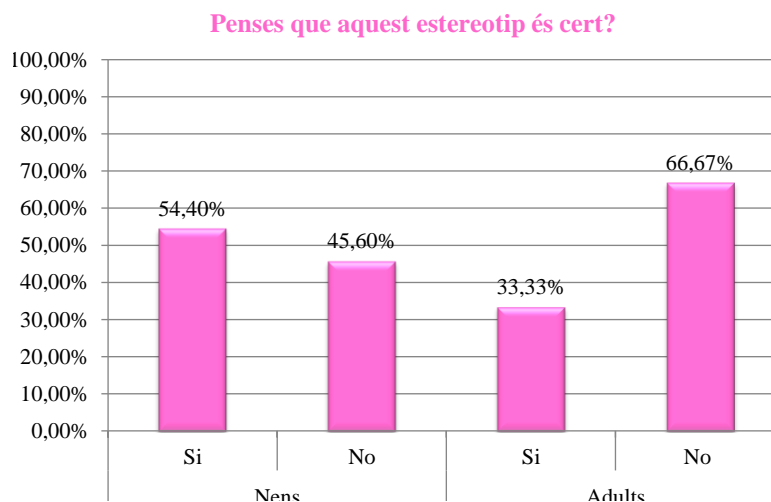
B. *Coneixes l'estereotip que diuen que són garrepes?*

C. *Quants catalans en coneixes?*

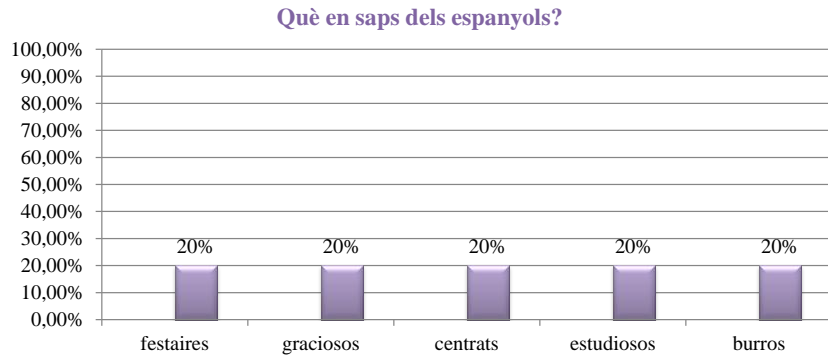
D. *Penses que aquest estereotip és cert?*

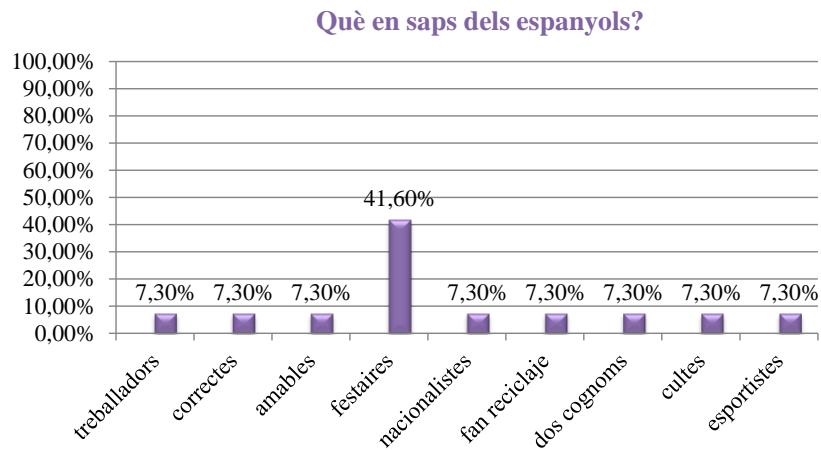
Gràfica 6. Els diferents estereotips dels espanyols

A. Que en saps dels espanyols?

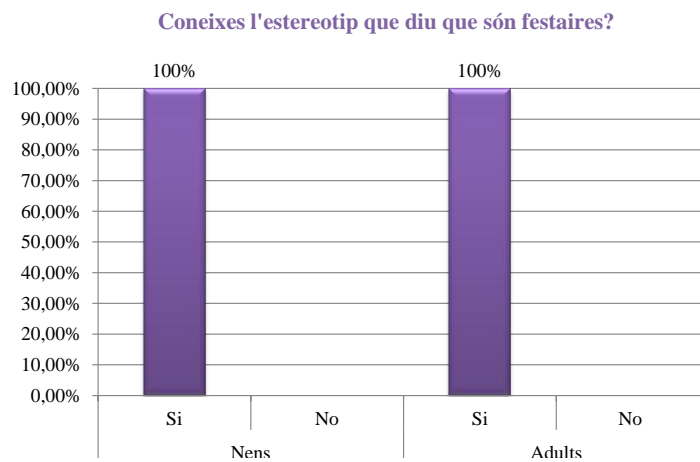
- Nens

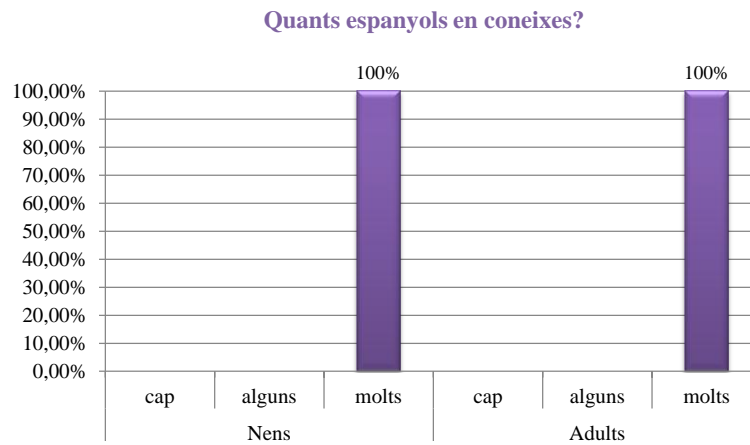
- Adults

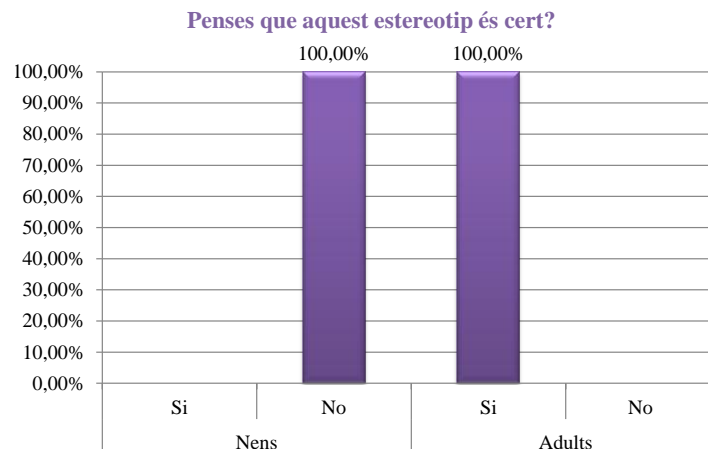
B. Coneixes l'estereotip que diuen que són festaires?

C. *Quants espanyols en coneixes?*

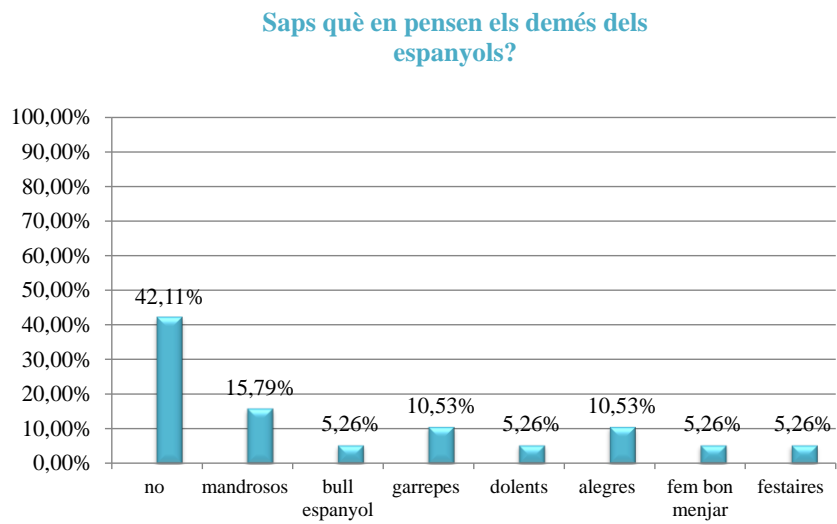

D. *Penses que aquest estereotip és cert?*

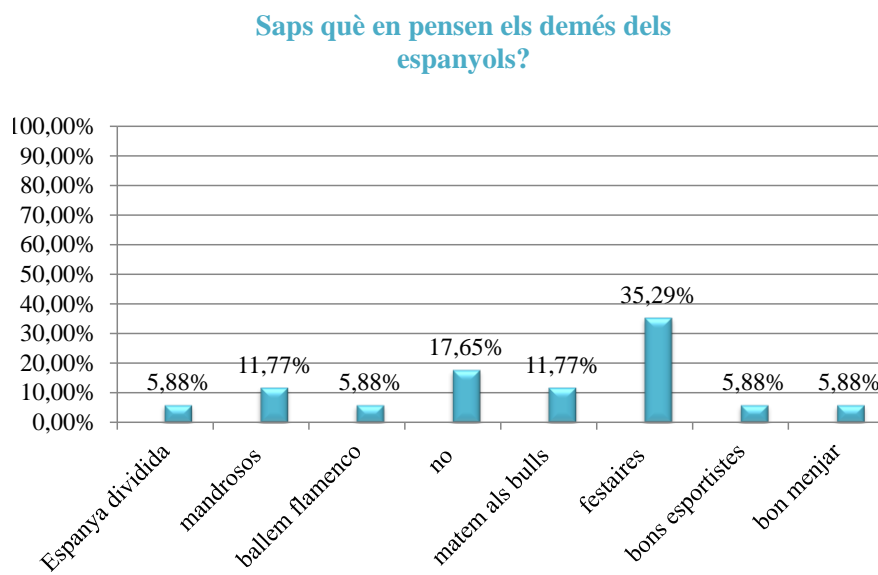

Gràfica 7. Saps què en pensen els demés dels espanyols?

- Nens

- Adults

ANÀLISI DELS RESULTATS

Gràfica 1. Els diferents estereotips dels italians

A la primera pregunta un 38,10% dels nens ha contestat que als italians els agrada la pasta. Un altre 19,05% ha contestat que no en sap res dels italians, i el mateix percentatge diu que viuen i han nascut a Itàlia. No han creat la pizza, són com nosaltres, hàbils i complaents, elegants i tenen un idioma semblant, totes amb un 4,76%.

D'altre banda un dels adults 23,81% ha contestat que fan pizza i mengen pasta i el mateix percentatge diu que no sap res. Un altre 19,05% diu que s'assemblen als espanyols i un 14,19% pensa que són seductors. Un 9,52% diu que són xerraires i l'últim 9,52% pensa que són creguts.

A la segona pregunta un 30% dels nens ha respost que si coneix l'estereotip que diu que són seductors, mentre que el 70% ha respost que no el coneixia. I el 100% dels adults coneixia aquest estereotip.

A la tercera pregunta un 75% dels nens no coneix cap italià i un 25% en coneix alguns. Entre que els adults, un 33,33% no coneix cap italià, un altre 61,11% en coneix alguns i un 5,56% en coneix molts.

A la quarta pregunta un 71,43% dels nens creu que és cert i el 28,57% pensa que no. I un 77,78% dels adults creu que és cert i el 22,22% en creu que no.

Gràfica 2. Els diferents estereotips dels argentins

A la primera pregunta un 38,10% dels nens no sap res dels argentins, un altre 19,05% diu que parlen estrany, un 14,29% sap que són nascuts a Argentina, i les demés respostes amb un 4,76% són: que Leo Messi és argentí, fan molts "culebrons", són una barreja de països, són xerraires, Buenos Aires és la seva capital i ballen tango.

D'altra banda un 23,81% dels adults pensa que són seductors verbals, amb un 19,05% tenim que no saben res, i que són bona gent, amb un 9,52% tenim que són xerraires, que mengen "asado" i que hi ha molts psicòlegs. I per últim amb un altre 4,76% tenim que són familiars i que són treballadors.

A la segona pregunta un 52,38% dels nens ha respost que si coneix l'estereotip que diu que són xerraires, mentre que el 47,62% ha respost que no el coneixia. I un 76,47% dels adults coneixia aquest estereotip, però un 23,53% no el coneixia.

A la tercera pregunta un 57,14% dels nens no coneix cap italià i un 42,86% en coneix alguns. Entre que els adults, un 11,11% no coneix cap italià, un altre 77,78% en coneix alguns i un 11,11% en coneix molts.

A la quarta pregunta un 76,19% dels nens creu que és cert i el 23,81% pensa que no. I un 72,22% dels adults creu que és cert i el 27,78% en creu que no.

Gràfica 3. Els diferents estereotips dels bascos

A la primera pregunta un 33,33% dels nens diu que no sap res dels bascos, amb 14,29% hi ha tres respostes, que han nascut i viuen al país basc, que tenen altra llengua i que són gent dura. Un altre 9,52% creu que són independents. Amb un 4,76% tenim tres respostes, que tenen cognoms estranys, que són educats i amables i que al país basc hi ha el museu guggenheim.

Mentre que un 25,93% dels adults creu que són forts i bruts, Amb un 14,81% hi ha tres respostes, que són gourmets, nacionalistes, i que no saben res dels bascos. Un altre 11,11% creu que són sociables. Amb 7,41% tenim dues respostes, que són tancats i que són honestos. I l'últim 3,70% sap que tenen vuit cognoms.

A la segona pregunta un 47,62% dels nens ha respost que si coneix l'estereotip que diu que són bèsties, mentre que el 52,38% ha respost que no el coneixia. I un 88,89% dels adults coneixia aquest estereotip mentre que un 11,11% no el coneixia.

A la tercera pregunta un 57,14% dels nens no coneix cap italià i un 42,86% en coneix alguns. Entre que els adults, un 27,78% no coneix cap italià, un altre 61,11% en coneix alguns i un 11,11% en coneix molts.

A la quarta pregunta un 52,38% dels nens creu que és cert i el 47,62% pensa que no. I un 38,89% dels adults creu que és cert i el 61,11% en creu que no

Gràfica 4. Els diferents estereotips dels andalusos

En el cas dels nens, a la primera pregunta amb 22,73% tenim dues respostes, una és res i l'altra que els andalusos tenen accent, amb un 13,64% també tenim dues respostes, que són graciosos i que viuen i han nascut a Andalusia. un altre 9,09% ha dit que són bona gent i amb 4,55% tenim tres respostes, que ballen flamenc, que són religiosos i que són xerraires.

Mentre que un 50% dels adults creu que són alegres, un altre 22,73% diu que no sap res, un 13,64% pensa que són festaires, i per últim tenim tres respostes amb un 4,55% i són, tranquils, mandrosos i mengen migues.

A la segona pregunta un 47,62% dels nens ha respost que si coneix l'estereotip que diu que són mandrosos, mentre que el 52,38% ha respost que no el coneixia. I un 94,44% dels adults coneixia aquest estereotip i un 5,56% no el coneixia.

A la tercera pregunta un 14,28% dels nens no coneix cap andalús i un 42,86% en coneix alguns i un altre 42,86% en coneix molts. Mentre que els adults, un 27,78% en coneix alguns andalusos i un 72,22% en coneix molts.

A la quarta pregunta un 52,38% dels nens creu que és cert i el 47,62% pensa que no. I un 61,11% dels adults creu que és cert i el 38,89% en creu que no.

Gràfica 5. Els diferents estereotips dels catalans

A la primera pregunta el 100% dels nens ha contestat que no sap res dels catalans. Un 71,43% dels adults ha dit que tampoc en sap res i l'altre 28,57% que són independentistes.

A la segona pregunta un 30% dels nens ha respost que si coneix l'estereotip que diu que són garrepes, mentre que el 70% ha respost que no el coneixia. I el 100% dels adults coneixia aquest estereotip.

A la tercera pregunta el 28,30% dels nens coneix algun català, un 5% coneix molts i el 66,70% no coneix cap. I en el cas dels adults, el 66,67% tampoc coneix cap català i el 33,33% coneix alguns.

A la quarta pregunta un 54,40% dels nens creu que és cert i el 45,60% pensa que no. I un 33,30% dels adults creu que és cert i el 66,67% en creu que no ho és.

Gràfica 6. Els diferents estereotips dels espanyols

A la primera pregunta totes les respostes han tingut un 20% en el cas dels nens, i són, els espanyols són festaires, graciosos, burros, centrats i estudiosos, i en el cas dels adults, un 41,60% ha dit que són festaires, i totes les demás respostes amb un 7,30% són, els espanyols són treballadors, correctes, amables, nacionalistes, cultes, esportistes, tenen dos cognoms i fan reciclatge.

A la segona pregunta tant el 100% dels nens com dels adults coneixia aquest estereotip.

A la tercera pregunta el 100% dels nens coneix molts espanyols. I el mateix cas tenim en els adults.

A la quarta pregunta el 100% dels nens pensa que no. El 100% dels adults creu que és cert.

Gràfica 7. Saps que en pensen els demés dels espanyols?

En el cas dels nens, podem veure que un 42,11% no sap que pensen els demés dels espanyols, un altre 15,79% pensa que diuen que som mandrosos. Amb un 10,53% tenim dues respostes, uns creuen que diuen que som garrepes, i uns altres alegres. I per últim, amb un 5,26% tenim quatre respostes, que els bulls són el símbol d'Espanya, que pensen que som dolents, que fem bon menjar i que som festaires.

En el cas dels adults, veiem amb un 35,29% guanya que el demés pensen que som festaires. Un altre 17,65% no sap que és el que pensen els demés dels espanyols. Amb un 11,77% tenim dues respostes, uns creuen que els demés pensen que matem als bulls i els altres que som mandrosos. I per últim amb un 5,88% tenim quatre respostes, que els demés creuen que Espanya esta dividida, que ballem flamenc, que tenim bons esportistes i bon menjar.

Al analitzar els resultats, he vist que als 9 anys és quan es comencen a assumir els estereotips, ja que a partir d'aquesta edat en la segona pregunta contestaven que sí. També he pogut observar que en la primera pregunta, una pregunta lliure, quasi cap nen menciona l'estereotip de que són seductors, i tot i que en la majoria de casos no coneixien aquest estereotip i que molts no coneixen cap persona dels col·lectius utilitzats, a la quarta pregunta responen que sí.

4.2 Entrevista a Almudena Giménez de la Peña

Per tal de resoldre alguns dubtes que tenia i per ampliar la meva informació, vaig contactar amb una dona que va fer un treball semblant al meu, Almudena Giménez de la Peña, que treballa a la universitat de Màlaga.

Aquesta va ser la meva entrevista:

Vaig realitzar unes enquestes sobre diferents estereotips a 30 nens de edats diferents per el meu treball. Aquests és un exemple de las preguntes:

1-¿Què en saps dels italians?

2-¿Coneixes l'estereotip que diu que són seductors?

3-¿Quants italians coneixes?

4-¿Creus que aquest estereotip és cert?

Al analitzar els resultats, he vist que als 9 anys és quan es comencen a assumir els estereotips, ja que a partir d'aquesta edat en la segona pregunta contestaven que sí. També he pogut observar que en la primera pregunta, una pregunta lliure, quasi cap nen menciona l'estereotip de que són seductors, i tot i que en la majoria de casos no coneixien aquest estereotip i que molts no coneixen cap italià, a la quarta pregunta responen que sí.

1-¿Per què creu que responen així? ¿Pot ser han sigut influenciats a l'hora de respondre, o pot ser ha sigut per la formulació de la pregunta?

2-¿Cóm hagués fet vostè l'enquesta? ¿Hagués tret o posat alguna pregunta? ¿De forma més dinàmica pot ser?

3-¿Hauria d'haver recollit una mostra més gran?

4-¿Per què creu que és a partir dels 9 anys quan es comença a assumir els estereotips?

¿Cóm creu que s'assumeixen?

En el meu treball estic parlant de l'influència dels mitjans de comunicació, de las pel·lícules i de la família i amics a l'hora de transmetre estereotips i prejudicis.

5-¿Quin d'aquests considera que és més influent?

6-¿Quines mesures hauria que utilitzar per que els mitjans de comunicació i les pel·lícules no fossin transmissores d'estereotips?

7-¿Creu que s'haurien de donar classes en las escoles per conscienciar als alumnes, des de nens, a que no es creguin aquests estereotips i que fomentin la igualtat?

8-¿Considera que seria possible la desaparició de estereotips i prejudicis?

9-¿Considera que les classificacions són necessàries?

10-¿Què opina sobre el meu treball? ¿Li agrada que hi hagi gent que es preocupi per aquests temes?

La respuesta va ser la següent:

Efectivamente, el conocimiento de otros grupos sociales empieza a partir de los 8 – 9 años. Hasta entonces, los niños son poco conscientes de que hay personas diferentes en función de los grupos a los que pertenece y que podemos esperar que posean rasgos comunes.

A mí me parece que has hecho preguntas muy cerradas. “¿Crees que son xxx?” en las que sólo pueden dar una respuesta Si/No. Así te arriesgas a que respondan por azar y que los porcentajes te salgan muy cercanos al 50%. Tampoco puedes tener certeza de si han respondido afirmativamente sólo porque se dejan llevar por el tipo de pregunta.

La muestra que has utilizado es pequeña. Puesto que es una cuestión que afecta a una población muy grande y que pueden aparecer muchas diferencias dentro de la población, lo conveniente es utilizar una muestra mayor. Pero para tu trabajo puede ser suficiente. Esto que te he señalado más arriba, y que te pongo en negrita, lo puedes incluir en tu trabajo como propuestas de mejora.

Respecto a las preguntas, la 1 y la 3 están bien. Son abiertas y permite recoger datos sobre la idea que los niños tienen de los italianos. Encuentro más problemática la 2. Primero, refleja tu propio estereotipo, que es un estereotipo adulto, al menos poco infantil. Puede que los niños no se lo hayan planteado. Incluso algunos desconocerían qué quiere decir. Nosotros les preguntamos por la ropa, las costumbres, la comida. Evaluando su conocimiento y luego dejándoles elegir entre una lista de características. Eso nos permitía obtener un perfil.

Me preguntas también sobre la adquisición del estereotipo. Forma parte del proceso de integración social. Uno suele asumir la “cultura” de su grupo de pertenencia y eso implica aprender categorías sociales que se asumen. Del mismo modo que en nuestra cultura hemos asumido que las celebraciones se realizan mediante una comida o tomando algo de beber. Se observa lo que hacen aquellos a los que creemos o queremos parecernos e integramos su comportamiento e ideas como propias.

No puedo decir qué medio es más influyente. Cada uno a su manera. Y no creo que haya modo de evitar que se transmitan estereotipos. Sin pretenderlo, con tu pregunta probablemente hayas generado en los niños que no tuvieran ninguna idea acerca de los italianos el “prejuicio” de que son seductores.

El modo de evitar estereotipos y contrarrestar la ideología que se trasmite por diversos medios es facilitar información objetiva, educación, en definitiva y educación para la igualdad.

No obstante, categorizar es un mecanismo cognitivo básico que simplifica mucho la interpretación de los eventos con los que nos encontramos. Por ejemplo, los perros son animales muy diversos. Un caniche tiene poco parecido físico con un doberman. Sin embargo, nosotros consideramos a ambos perros. Esto permite que tengamos una idea de su comportamiento y que sepamos cómo debemos comportarnos nosotros. Los estereotipos son un tipo de categorización social. Útil, pero que puede resultar inadecuada si incluye valoraciones (sobre todo si son negativas) o prejuicios que puedan limitar la relación con ese grupo. Por ejemplo, si alguien no quisiera relacionarse con los italianos porque son seductores. Por eso, la educación debe ir en la dirección de hacer que los individuos estén dispuestos a cambiar su estereotipo y a aceptar las diferencias.

Me parece muy interesante que hayas hecho este tipo de trabajo. Es un tema importante. Los estereotipos son inevitables porque son un recurso cognitivo que nos permite sintetizar y economizar la información que manejamos, por lo que yo diría que pueden ser hasta convenientes. Ahora bien, lo preocupante es que se conviertan en prejuicios. Valoraciones previas al conocimiento real de la persona y que limiten la relación con individuos de otros grupos sociales.

Sara. Enhorabuena por tu trabajo. Cuando lo tengas, me gustaría leerlo. En este momento no trabajo en estos temas por lo que no puedo darte bibliografía actualizada. Pero me pareció muy interesante ver cómo los estereotipos aparecen rápidamente, con el mismo contenido compartido con los adultos. La integración en el grupo social es así y es lo que nos hace sentir que tenemos algo en común con los de nuestro club o nuestro pueblo. Decimos cosas como “los xxx somos honrados”, por ejemplo. Y así se genera la identidad social. Por tanto, otros XXX tienen xxx cualidades. Y esto no es malo. El problema es cuando se convierte en prejuicio que limita o impide una buena relación con otros grupos.

5. CONCLUSIONS

Hem vist que els estereotips sorgeixen per un mecanisme cognitiu bàsic, la integració social, a partir dels 8-9 anys. Són útils per a la categorització social, però dolents per a les persones sobre les quals recauen, ja que porten a la discriminació.

Hem comprovat que els mitjans de comunicació i les pel·lícules són principals transmissors de estereotips i prejudicis, a part de la família i amics.

He de destacar que la meva hipòtesis coincideix totalment amb els resultats, abans de fer aquest treball era conscient que moltes persones es creuen les coses sense reflexionar-hi si són certes o falses. Per evitar això s'ha de començar des del principi. A les escoles s'haurien de donar tutories parlant de la igualtat social. Així com també ens hauríem d'assegurar que els mitjans de comunicació compleixin les normes que tenen implantades.

Pot ser estaria bé pensar que s'han de trencar barreres i que tots som ciutadans del mateix món, tots vivim sota el mateix Sol, per tant, tots hem de tenir els mateixos drets i compartir totes les nostres cultures, per enriquir-nos a nosaltres mateixos.

¡Triste época la nuestra! Es más fácil desintegrar un átomo que un prejuicio.
Albert Einstein

Trista època la nostra! És més fàcil desintegrar un àtom que superar un prejudici.
Albert Einstein

It is harder to crack a prejudice than an atom. Albert Einstein

6. ABSTRACT

The subject of this project is to try and break down prejudices and stereotypes of some countries and areas in these countries. In order to achieve this I have put in all my effort, seeking information on how they are assumed and transmitted, what are the main resources of transmission, which groups are classified the most negative stereotypes and the most positive, doing surveys on children and adults, to see if people believe in them and to extend information and knowledge. I contacted Almudena Giménez de la Peña, teacher at the University of Malaga, because she did a project similar to mine.

7. GLOSSARI

L'**estereotip** és un concepte generalitzat de determinades característiques d'alguns membres d'un grup atribuïdes al seu col·lectiu. Per tant, s'atribueixen qualitats a una persona com a membre d'un grup i no se'l jutja com a individu. Segons això, l'estereotip és una simplificació de la realitat i costa molt desfer-lo perquè la gent l'acaba confonent amb la realitat. L'exageració i la generalització indiscriminada envers el conjunt dels membres d'una comunitat és el que els converteix en prejudicis; és a dir, en una actitud negativa contra alguna persona que pertany a un conjunt, simplement per pertànyer a aquest grup. En aquest sentit, alguns estableixen com s'ha de comportar una persona i per tant guien la nostra opinió al respecte.

Segons els neurolegs els estereotips són un tipus d'esquemes que elabora el cervell. Formen part del sistema que utilitza aquest òrgan per organitzar informació i ser capaç d'actuar amb més rapidesa. Quan coneixem una persona, la podem observar i posar-la ràpidament en una categoria segons si és home o dona, la seva cultura, procedència, edat o classe social. En definitiva li podem penjar una etiqueta tan sols amb saber això. Per explicar el seu funcionament, la neurocientífica Cordelia Fine, utilitza la metàfora següent: és com si el nostre cervell fos un llit ple de grups de neurones adormides, lligades entre elles. Cada cèl·lula nerviosa representa una part d'un esquema.

Prejudici: actitud generalment negativa envers alguna persona que pertany a un col·lectiu, simplement a causa de la seva pertinença a aquest grup.

Prejudici latent: resposta emocional negativa envers membres d'altres col·lectius en què els sentiments no són tant d'odi i clara hostilitat com és propi en els prejudicis tradicionals, sinó més aviat d'una certa incomoditat, inseguretats, fins i tot, temor. El resultat sol ser evitar el contacte amb l'altre grup més que no pas manifestar conductes obertament hostils.

Sexisme: Ideologia que defensa i reproduïx, a través de l'assignació de diferents i jeràrquics estereotips sexuals, la superioritat d'un sexe sobre un altre i, concretament, la supremacia del sexe masculí i el conjunt de creences que la justifiquen i la mantenen.

Androcentrisme: El predomini d'allò masculí per sobre del que és femení en qualsevol aspecte d'una cultura. És un supòsit que considera el que és propi i característic dels homes com a centre de l'univers i paràmetre d'estudi i d'anàlisi de la realitat i experiència universal de l'espècie humana. Confon la humanitat amb l'home baró. És, per tant, una línia contrària al valor de la igualtat. L'androcentrisme és un signe simbòlic del sexisme perquè indica el domini del baró sobre la dona en tots els moments històrics i culturals.

Discriminació: és la distinció, exclusió, restricció o preferència basada en motius variats (sexe, raça, religió, condició social...) el propòsit de la qual o resultat sigui anular o disminuir el reconeixement, preferència o exercici, en les mateixes condicions, dels drets humans i llibertats fonamentals en la política, l'economia, la societat, la cultura o qualsevol altra esfera de la vida pública.

Paternalisme naïf: discursos que constantment victimitzen als immigrants insistint en el racisme i la intolerància dels altres com a causa de tots els seus mals. Es tracta de discursos xenòfils i ben intencionats, amb un cert sentiment de culpabilitat, però que amb la seva intenció de defensar als immigrants poden acabar anul·lant-los com a actors socials responsables.

La **xenofòbia** és l'animadversió cap a persones o cultures diferents. Se sol basar en aspectes de cultura, religió, etc. Es pot tractar de prejudicis racials, culturals, religiosos o simplement cap a individus.

Racisme: aquell comportament (actituds prejudicials i conductes) que domina o discrimina un ésser humà per certes qualitats considerades inherents a la comunitat a la qual pertany. (Delgado, 1998) Racisme biològic o tradicional: pressupòsit o creença, científicament descartada, de la superioritat biològica d'uns grups fenotípics o «races» per sobre dels altres.

Racisme modern: evoca la declaració de superioritat nacional, explotació o discriminació econòmica de grups o individus dins d'un estat atribuint-los defectes morals, intel·lectuals o socials, que suposadament provenen de la seva dotació «racial» i que per ser innats poden ser fenotípics o construïts (Stolcke, 1994). A diferència del racisme tradicional, l'anomenat nou racisme no justifica la superioritat per

les diferències biològiques entre races, sinó per les diferències culturals, i considera difícilment viable la convivència entre cultures.

(Extretes d'un treball del CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS OCCIDENTAL, *Material didàctic complementari a l'exposició itinerant per combatre prejudicis i rumors sobre la diversitat: Viatge a Tatinutropo*, pg.59)

8. BIBLIOGRAFIA

COSTUMS

https://es.wikipedia.org/wiki/Cultura_de_la_India

http://roble.pntic.mec.es/jfeg0041/todo_reliquies/islam/pag%20islam/costumbres.htm

<https://sites.google.com/a/fje.edu/voltant-per-italia-d/home/cultura/costums-festes-cuina-danses-vestits>

<http://www.eripere.com/html/costumbres.html>

<http://www.imujer.com/mundo/3824/costumbres-y-tradiciones-de-italia>

<http://www.maravillasdeindia.com/costumbreshabitos-y-curiosidades-de-india-1%C2%AA-parte/>

http://www.quesabesde.com/noticias/china-costumbres-gastronomia-cultura_4473

<http://www.viajejet.com/costumbres-indias/>

<http://www.viajejet.com/italia-y-sus-costumbres/>

ESTEREOTIPS I PREJUDICIS <http://www.fundaciocarulla.cat/ca/premis-francesc-candel/bones-practiques/desmuntant-rumors-respostes-objectives-als-rumors-i>

<https://www.llibertat.cat/2011/11/desmuntant-rumors-sobre-la-immigracio-15600>

<http://www.octaedrotextos.com/praxi/pdf/05.pdf>

ESTEREOTIPS SOBRE LENGÜES

<http://www.ub.edu/cusc/revista/lsc/hemeroteca/numero8/articles/comellas.pdf>

ESTUDI SOBRE SOCIETAT D'ACOLLIDA

<http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/15621/6/tfernandezTFC0512me m%C3%B2ria.pdf>

EXPOSICIÓ SOBRE PREJUDICIS SOBRE NACIONALITATS

http://www.ccvoc.cat/ccvoc2/recursos/recursos/tatinutropo_materials_didactics_web.p_d f

JOVES I NACIONALITATS

http://benestar.gencat.cat/web/.content/documents/arxiu/publicacions/col_estudis/estud i7f.pdf

MANUAL ANTIRUMORS

<http://www.institutdiversitas.org/wp-content/uploads/2013/05/Manual-Antirumors-20131.pdf>

MATERIAL ÉS PER TREBALLAR ELS PREJUDIS ALS CENTRES DE TREBALL I DEFINICIÓNS

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Xenof%C3%B2bia>

http://www.ccoo.cat/pdf_documents/2014/desmuntant_prejudicis_guia.pdf

PEL·LÍCULES

<http://www.medioenchicle.com/#!/-6-peliculas-que-rompen-con-la-mujer-cenicienta>

<http://www.peliculasyonkis.com/genero/racismo>

https://www.google.es/search?q=frozen&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUK Ewjazqn47JnKAhUKVhoKHSbEAFEQ_AUICCGC&biw=1024&bih=513#tbm=isch&q=shrek+y+fiona&imgrc=

https://www.google.es/search?q=frozen&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUK Ewjazqn47JnKAhUKVhoKHSbEAFEQ_AUICCGC&biw=1024&bih=513#imgrc=

PSICOLOGIA SOCIAL

<http://blocs.xtec.cat/dindori/prejudici-i-estereotip/>

TREBALL ALMUDENA

https://books.google.es/books?id=yuH85kLUqiAC&pg=PA11&lpg=PA11&dq=estudios+universitarios+sobre+los+estereotipos&source=bl&ots=JEUzBHt-8v&sig=vq7txBVPSceavSmfKHYchF5Iods&hl=ca&sa=X&ved=0CDMQ6AEwAmoV_ChMIiM_h3PvqyAIVRX8aCh3hjAha#v=onepage&q&f=false